24
MART
1980
PAZARTESİ
10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

SAYIN DEMİREL, İŞADAMINA GÖSTERDİĞİNİZ İLGİYİ İŞKENCE GÖREN BU YURTTAŞIMIZA DA GÖSTEREBİLECEK MİSİNİZ?

BİR DEVLET YETKİLİSİ AÇIKLIYOR

Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Köksal, Ecevit'e çektiği telgrafta devlet terörünün yoğunlaştırıldığını açıkladı

"Samsun'da Vali'nin emri ile işkence yapılıyor"

● "Kahvelerde masum vatandaşlar çok kötü şekilde dövülmektedir" diyen Samsun C.Savcı Yardımcısı Köksal, valinin isteği üzerine kendisinin Turhal'a atandığını ve bu işlemin yasal olmadığını açıkladı

● Sivil polislerin okulların köşesine gizlenerek gelişigüzel ateş ettikten sonra okul içinden ateş edildiğini öne sürerek öğretmen ve öğrencileri kıyasıya dövdükleri bildirildi

HABER MERKEZİ

Samsun Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Celalettin Köksal, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e bir telgraf çekerek Samsun'da devlet terörünün yoğunlaştırıldığını, vali ve emniyet müdürünün halka işkence yaptırdığını, kendisinin işkenceleri belgelemesinden korkulduğu için Turhal'a atandırıldığını belirtti. Köksal'ın, Ecevit'e gönderdiği telgraf şöyledir:

Sayın Bülent Ecevit
CHP Genel Başkanı
ANKARA

Samsun'da Adliye'ye baskı yapmak isteyen valinin yasal olmayan telefonla sözlü isteklerinin il savcılığına vekalet ettiğim sürede yerine getirilmemesi nedeni ile sırf siyasi amaçla Turhal ilçesine 18.1.1980 günü yetkili olarak atandım. Bir görev verilmesi şeklinden ziyade Adalet Bakanı'nın devlet terörüne direnen bir savcıya ceza vermesi niteliğinde olan bu yetki Anayasa'ya aykırıdır.

(Devamı 7. Sayfada)

Doğan Öz yurtsever bir savcı idi. Ankara'da görevli olduğu sıralarda faşistlerin soruşturmalarını yapması, nedeniyle Meclis'te bazı MHP milletvekillerinin sözlü saldırılarına hedef olmuştu.

Doğan Öz'ün öldürülüşünün ikinci yıldönümünde eşleri faşistlerce katledilenler

"Tüm namuslu insanları faşizme karşı durmaya çağırıyoruz"

HABERİ 7. SAYFADA

Hüseyin Yıldız, Şişli Gültepe minibüs duraklarında katledildi. Gültepe durakları MHP Şişli İlçe Merkezi'nin yakınında bulunan bir duraktır. Bugüne kadar yaklaşık 15'e yakın ilerici insan katledildi.

Faşistler tarafından öldürülen Hüseyin Yıldız'ın annesi:

"Ben bir fidan diktim, onlar kesip beni gölgesiz bıraktılar"

● Anne Yıldız, cenaze törenine katılan kalabalığa bakarak, "Hüseyinimi vurdular ama anladım ki hepiniz benim Hüseyinlerimsiniz"

HABERİ 5. SAYFADA

Kahraman Kaya: "4 günden sonra işkencelerden bir sonuç alamayacaklarını anlayınca yaralarımın iyileşmesini beklediler. Bir pansumancı getirip şiş ayaklarımı yardılar. Bu yaralı ayaklarımla toz-toprak içinde 11 gün beklettiler. 11. günün sonunda getirip Espiye Savcılığına teslim ettiler. Ve serbest bırakıldım."

"Her ayıldığımda tekrar işkence yaptılar. Bu arada bacaklarımda devamlı sigara söndürdüler. Savcı durumumu görüp, "Şikayet edersen ilgilenirim ama bir şey çıkacağını da zannetmiyorum" dedi."

11 gün karakolda tutulan Kahraman Kaya

"İşkenceciler arasında Lâdik ÜGD eski Başkanı da vardı"

Oto hırsızlığı yaptığı iddiasıyla gözaltına alınmıştı

Demirel işadamına işkence yaptığı öne sürülen komiser için soruşturma açtırdı

İşkence gördüğünü iddia eden işadamı "bu memlekette sopa

ANKARA (THA) Yoğunlaşan işkence iddialarına karşı Başb...

pa yiyecek adamlar v... dır. Kılına ilişilmeye... adamlar vardır. Sayın...

Başbakan Demirel, bir işadamına işkence yaptığı öne sürülen komiser için soruşturma açtırmıştı. İşkence gördüğünü öne süren işadamı ise, "Bu memlekette sopa yiyecek adamlar vardır, kılına ilişilmeyecek adamlar vardır" demişti. Olayı gazetemiz dün yukarıdaki şekilde vermişti.

● "İşkenceden ayaklarım, iki ayak büyüklüğünde şişti. Bu halde üstüme bir polis biniyor, tuz üzerinde yürümeye zorlanıyordum"

● "Karakola gelen Ülkücülerle polisler, birbirlerine karşılıklı silahlarını gösteriyorlardı"

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Bir süre önce arandığını duyarak Espiye'den Giresun Çarşı Karakolu'na giden Kahraman Kaya ile 29.2.1980 günü yakalanarak aynı karakola götürülen Fikret Yener adlı yurttaşlar karakolda tutuldukları süre içinde kendilerine işkence yapıldığını söylediler.

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

DOĞAN ÖZ'ÜN KATLEDİLMESİNİ ANLAYABİLMEK..

Yurtsever Savcı Doğan Öz, 24 Mart 1978'de düzenlenen faşist bir tertiple öldürülmüştü. O sıralar Ecevit Hükümetteydi. Ecevit bu olayı da tıpkı ötekiler gibi, "terörizm" sözcüğü ile açıklamaya çalışmış ve yine her zaman olduğu gibi "nereden gelirse gelsin terörizme karşıyız" demişti. Doğan Öz için de, başsağlığı mesajları ve kınama bildirileri yayınlanmıştı. Ancak nedense, Doğan Öz'ün -diğer bütün değerli insanlar gibi- niçin, ne amaçla ve kimler tarafından öldürüldüğünü yüreklice açıklıyan bir yetkili çıkmamıştı.

Daha sonraları ise Doğan Öz'ün katil sanığı olarak yakalanan İbrahim Çiftçi Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılanmış ve ölüm cezasına çarptırılmıştı.

İki yıl sonra bugün, hepimiz Doğan Öz'ün ölümüyle sonuçlanan faşist tertibin amacının ve elde etmek istediği sonuçların ne olduğunu kavrayıp kavrayamadığımızı kendimize sormak durumundayız.

Doğan Öz'ün Site Yurdu'nu arattığı için öldürüldüğünü söyle-

(Devamı 7. Sayfada)

Cumhurbaşkanlığı seçiminde daha baskıcı politik alternatifler için sessiz ve şiddetli bir mücadele sürüyor

Ecevit diyalog önerirken Demirel sabır istiyor

● AP yetkilileri sorunun kendi oluşumu içinde çözüm bulacağını, acele etmemek gerektiğini, seçimin uzamasının sakınca yaratmayacağını belirttiler.

● CHP'li Karagözoğlu, "Cumhurbaşkanlığı sorununun partilerarası diyalog ile çözüleceğine ilişkin görüşümüz, gelişen olaylarla da kanıtlandı."

HABERİ 7. SAYFADA

Türkiye'yi ilgilendirecek önemli kararlar alınacak.

Özal OECD toplantısına katılmak üzere Paris'e gidiyor

HABERİ 7. SAYFADA

Pinochet'in Asya gezisi fiyaskoyla sonuçlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şili'nin faşist diktatörü Pinochet'nin Uzakdoğu'ya yaptığı ziyaret tam bir fiyaskoyla sonuçlandı. Kitle muhalefetinin tepkisinden korkan Filipinler diktatörü Marcos, Pinochet'le görüşmeyi reddetti. Filipinler'den onursuzca ayrılmak zorunda kalan Pinochet iki günlük bir ziyaret için geldiği Fiji Adasında da protesto gösterileriyle karşılandı. Binlerce kişinin sokaklara dökülmesi üzerine Pinochet Fiji Adası'ndan derhal ayrıl-

(Devamı 7. Sayfada)

TRT HALKTAN NE İSTİYOR?

"Terör Ne İstiyor" programını iktidarın topluma vermeyi düşündüğü yeni biçime yönelik siyasal bir propaganda olarak niteleyen CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç:

"Amaç, halkı topyekün sindirmektir"

Kerim DOĞRU

● "Program, Türkiye toplumunun büyük çoğunluğunun düşüncesine ve istemlerine açıkça hakaret eden ilkel bir dökümandır."

● "TARİŞ işçilerinin çalışmak istemesinin, elde ettikleri işlerini yitirmemenin, canlarını korumanın ötesinde hiç bir suçları yoktu."

● "Halkın sömürü ve baskılara karşı gösterdiği tepkileri terörle bir sayan, aynı kefeye koyup suçlayan ideoloji yer yüzünde yalnız faşizmdir."

● "Programla, kamuoyu ürküntü ve korkuyla psikolojik baskı altına alınmak istenmiştir."

"Terör Ne İstiyor" programını eleştiren CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç, tepkisini dile getirirken, porgramla esas olarak halkın topyekün sindirilmesinin amaçlanmış olduğunu belirtti. Süleyman Genç, programa ilişkin sorularımızı

(Devamı 7. Sayfada)

Faşistler CHP'li bir avukatı öldürdüler

● Bursa'da faşistler dolmuş ve taksi sürücülerinden haraç alıyor

● Adana MHP eski il yöneticisi öldürüldü

HABERİ 5. SAYFADA

Yeraltı Maden İş Sendikası Başkanı Çetin Uygur:

"Özel güvenlik örgütü Aşkale'de yürürlüğe girdi"

● KBİ'nde 1300 işçi Aşkale işçilerinin direnişini desteklemek için 2 saat süreyle işi bıraktı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Aşkale maden işçilerinin ekonomik ve politik saldırılar karşısında beş gün önce yeraltından çıkmayarak başlattıkları

(Devamı 7. Sayfada)

DİSK MİTİNGİNDEN İZLENİMLER

"İşçiler Kunta Kinte olamaz"

Bülent CAN

İzmit en hareketli günlerinden birini yaşadı. DİSK'in miting yaptığı gün. Başta İstanbul, Sakarya ve Bursa gibi yakın illerin yanısıra Ankara'dan, Kırıkkale'den, Zonguldak'tan gelenlerin sayısı oldukça fazlaydı. Mitingin yapıldığı Anıt Park büyük işçi kitlesinin yanısıra, memurlar, öğretmenler, öğrenciler ile hınca hınç doluydu. Sol içindeki tüm grupları da miting alanında görmek olanaklıydı. "Faşizme karşı omuz omuza" güçlü bir dayanışmanın görüldüğü miting alanında dikkati çeken bir nokta da, mitingi düzenleyen DİSK yöneticilerinin mitinge herkesi çağırmış olmalarıydı. "Birlik -Beraberliğin" en güzel örneği vardı DİSK mitinginde.

"Demokrasi Mitingi"ne işçilerden ayrı çok sayıda halktan kişiler, öğretmenler, öğrenciler, teknik elemanlar, esnaf ve memur katılmıştı. Yapıların çatısı, kapısı, balkonları da otomatik silahlı polislerle doluydu. Sakarya'dan, Bursa'-

(Devamı 7. Sayfada)

Demokrat tan OKURLARA

"Halkın gözü, kulağı ve sesi" olma göreviyle yayına başlayan ve gazeteciliği bu bir cümlede somutlayan DEMOKRAT, bu görevini bütün olanaksızlıklara rağmen bugüne kadar yapmaya çalıştı. Bundan sonra da çalışacak.

Yapmaya çalıştı diyoruz. Çünkü gazetecilik, bilgi (genel kültürün yanısıra gazetecilik tekniğine ilişkin bilgi), kadro, teknik araçlar ve maddi güce bağlı bir çalışmadır. Bu üç öge birbirini tamamlar. Birinin eksikliği yapılan çalışmada istenilen verimin alınamamasını doğurabilir.

DEMOKRAT, çıkışında bu üç unsurun asgarisine sahipti. Üzerine almış olduğu görev ise alabildiğine önemli ve büyük...

Gazetecilik "zamana karşı yarıştır" denilmiş. Bu söz, gazetenizi çıkarmaya başladığımızın ilk birkaç günü içinde kendini bize de doğrulatmıştı. Hergün ayrı bir 8 sayfayı hazırlayıp, zamanında sizlerin ellerine ulaştırmak "yarış" ına biz de girdik.

– İstihbarattaki arkadaşlar haberler hazır mı?
– Ahmet, fotoğrafı 10 dakikaya kadar vermelisin!
– Dizgi makinalarından biri bozuldu, ne yapalım?
– Pikajı hızlandıralım...

Kamera, montaj; dağıtım listelerinin hazırlanması, baskı, paketleme... Bunlar hergün

Aranan "sır"

yaşadığımız çalışmalardan birer parça. Ve gün ağarıncaya dek çalışan gece servisi, günde ortalama 12 saat çalışan ve hangi günde olduğunu gazeteye bakarak öğrenen arkadaşlarımız, gazeteyi zamanında ve eksiksiz çıkardıklarında ve beyaz kağıt üzerine dizilmiş siyahlı, mavili resimli 54 gram ağırlığındaki gazeteyi ellerine aldıklarında yorgunluklarının yerini hemen bir mutluluk alan arkadaşlarımız...

Bu "yarış"ın bir diğer yönü de elinize almış olduğunuz gazetenin sizi haber, yorum, röportaj v.s. konularda doyurur olması, yani bir gazetenin yanısıra ikinci bir gazete alınması ihtiyacını ortadan kaldırmasıdır.

Biz buna bir de bazı gazeteler tarafından (kendi yayın politikaları doğrultusunda) açıkça anlatılmayan veya çarpıtılan halkımızın sorunlarını, onun geleceğine yönelik olayları objektif olarak açıklayan, açığa çıkaran bir yayını da ekleyebiliriz.

Şu kısa yayın dönemimizde bunu yayınımızın ve "yarış"ın temel ilkesi olarak kabul ettik ve yerine getirmeye çalıştık. DEMOKRAT'ta geçen hafta okuduğunuz "faşist bir provokasyon" haberi de bu anlayışımızın bir ürünüdür. Ve faşizmin gerçek yüzünü bir kez daha halkımız gördü, lanetledi.

Ve işte budur sizleri DEMOKRAT'a bağlayan. Ve yine budur son zamlar, THY grevinin etkisi sonunda onbinler hatta yüzbinlerce tiraj kaybeden diğer gazetelerin yanısıra hergün tirajı artan DEMOKRAT'ın bazı meslektaşlarımız tarafından keşfedilmeye (!) çalışılan "sırrı".

Ve DEMOKRAT sizlerden almış olduğu güçle, bütün zorluklara karşı "halkın gözü, kulağı, sesi" olmaya devam edecektir.

* * *

Bu haftadan itibaren, okuyucularımızın istek ve önerileri doğrultusunda daha doyurucu bir sanat sayfası hazırlamaya çalışacağız. Sanat ve kültür konularında siz değerli okurlarımızdan daha yakın bir ilgi beklemekteyiz. Devrimci sanat ve kültür etkinliklerini sizlere anında ve doğru bir bakış açısıyla sunabilmek için arkadaşlarımız sistemli bir çalışma içersindedirler.

Başka bir sohbette buluşmak dileğiyle hoşçakalın...

YARADANA SIĞINIP

Memleketi biz ağaçlandıracağız önerimiz bu

Can YÜCEL

Mezarlar bu kadar pahalılandığına göre, biz de bu kadar öldüğümüze göre....Üstelik toprağı ıskatçıların, mezar kazıcılarının eline bırakmamak istediğimizdendir ki, bütün devrimci kardaşlarımıza şu öneriyi ileri sürüyorum.

Her insanımız, kavgacımız öldükçe bir ağaç dikilecek, üzerine de adı yazılacaktır.

Ve bir büyük orman kurulacaktır.

Kardeşçesine.

Bu orman bizim.

Doğan Öz'ün anısına

"BİZ ÖLMEYİZ"

Ahmet SAY

Doğan Öz'ü ölümünün ikinci yılında bir kez daha anıyoruz. 24 Mart 1978 günü faşist kurşunlara hedef olmuştu o.

Bu yazının klasik bir "anma yazısı" olmadığını baştan belirtmeliyim. Dostları için, gözümüzün önünde sık sık canlanan, her zamanki hayat dolu haliyle canlanan bir arkadaştır Doğan can. Çok sık hatıra gelir; görev bilincinin ve gerçek bir aydın olmanın verdiği canlılığın görüntülerini hep anımsamıyor muyuz? Hep onu görür gibi olmuyor muyuz? Dostça ilişkilerin, sıcak ilişkilerin özlemini çektiğimiz anlarda, onunla karşılaşma duygusuna kapılmıyor muyuz?

Tanıyanlar için, yalnızca sağlam dostluk ilişkilerinin arattığı bir insan değildi Doğan Öz. Kendi adıma konuşayım: Kendimde saptadığım, herkes tarafından bilinen ve bence de bilinen yığınla eksiğin tamamlanmasına örnek olabilecek olağanüstü bir kişiliği vardı. Tevazunun (ki devrimcinin tek süsüdür) simgesi gibiydi. "Ben" demezdi. Tartışmalarda kendini silerek savunurdu görüşlerini. Dahası da var: Kendinden çok başkalarını severdi. Doğan canın bu haline pek şaşardım. Bunu nasıl başarabilirdi? Kendi üzerine ilgi toplamayı hayatının her anında reddederek, başkalarını, dostlarını yüceltmeyi nasıl olup da alışkanlık haline getirebilmişti? Ve bunu her zamanki doğal tavrıyla nasıl kusursuzca gerçekleştirebiliyordu?

Küçük burjuva kariyerizminden zırnık bulaşmamıştı onun kişiliğine. Bilinci, "ego" sunu sonsuz aşmıştı. Ve işte onun için "stratejik bir hedef" sayıldı Doğan Öz. O yüksek bilincin ve tükenmez enerjinin, bir savcının yaşam gerçeğinde neler başarabildiği anlaşıldığı için öldürtüldü. Yekten düşman bilindiği için...

Doğan Öz'ün ölümünün ikinci yılına rastlayan şu günlerde bir kitap bulacaksınız kitapevlerinde: "BİZ ÖLMEYİZ". Doğan Öz'ün şiirleri.

Kültür sorunlarına, sanata, edebiyata yakınlığını bilirdim onun, ama şiirler yazdığını bilmezdim. Söylemezdi. Hiç birimize söylememişti. Şair olmak iddiası yoktu çünkü. Ama yaşamın her alanında üstüne düşeni yapmak bilincinin gereği olarak şiirler yazmıştı işte... Kimi zaman, bir "gelincik" sigarası paketinin arka kapağına, kimi zaman not defterinin boş bir sayfasına dizeler, ikilikler, dörtlükler çiziştirmişti. Yaşamın tüm tadlarından nasibini almak istemez mi insanoğlu? Ve bu istek, insanoğlunun en soylu, geleceğe yönelik taraflarından biri değil midir? Öyleyse Doğan Öz şiirsiz nasıl ederdi? Şiir yazmanın tadından kendini nasıl alıkoyabilirdi?

Hiç bir varlık, hiç bir nesne, olduğundan başka türlü gösterilemez. Ölümünden sonra, "şair" bir Doğan Öz çıkartmayı kimse aklından geçiremez. Şair değildi ama, duygu ve düşüncelerin anlatımında şiirin olanaklarını tatmak istiyordu o. Kendisine sakladığı en haklı taraflarından biri...

Evet, "kendisine ilişkin" olduğu için saklardı çok şeyi. Ve kendisine ilişkin olmayan her konuda kartal gibiydi; ataktı, çevikti demek istiyorum. Kartallığı andıracak bir kişiliği yoktu. Özünde kartaldı, görünüşte değil. Her yaptığının doğruluğuna güvendiği için, eylemini gösterişsiz bir biçimde koyardı ortaya.

Kimseyi kastetmiyorum, buna gerek de yok. Şu satırlarda anlatmak istediğim başka bir şey var: Doğan Öz'ün çalışkanlığı, yapıcılığı, derinden derine bir tavırla gerçekleştirdiği işler, eğer başkaları tarafından yapılsaydı, çoğu insan böbürlenirdi. Belki de hakederek, önde gözükmeye yönelirdi. Doğan Öz'de hiç görmedik bunu. Yüceltmeyiz kimseyi, oysa Doğan canın yüceliği burdaydı.

Kollektif çabanın bir ögesi olarak davranırdı. Bakın, "Biz Ölmeyiz" adlı kitabı da öyle olmuştur. Şiirler Doğan Öz'ün şiirleridir ama, ölümünden iki yıl sonra kollektif bir çabayla kitaplaşmıştır.

Her açıdan olduğu gibi, böylesi bir Doğan Öz ölmez. Kitabının adı doğrudur.

HALKIN DİLİNDEN

Fındıkta sömürüye son !

Yeni MC hükümetinin işbaşına gelmesiyle daha da iştahlanan tefeci, tüccar, orta halli ve zengin köylünün elindeki fındığı fahiş fiyatla (85) TL kaparken, biz yoksul köylüler, borçlu olduğumuz için fındık daha dalında iken Fiskobirliğe teslim etmek zorunda kalıyoruz.

Böylece devlet fındığa düşük taban fiyat verirken bir yandan da Fiskobirlik aracılığıyla avans kredisi vererek (bununla tefeci-tüccarın önünü keseceğini düşünüyor) ürünümüzü daha dalından toplanmadan satın alıyor.

Böylesi bir uygulama özellikle yoksul üretici köylüleri perişan bir durumda bırakıyor zaten borçlu olmayan zengin köylüler ürününü satmayıp tefeci-tüccarın fiyatları yükselteceği zamanı bekliyorlar. Bugün bölgemizde birçok zengin köylü fındığını hala satmamıştır.

Diyeceğimiz şu; üreticilerin sözüm ona ortak kuruluşu olan Fiskobirlik bir çeşit sömürü aracı rolünü oynamaktadır.

Bizler yoksul köylüler ise elimizde geçinecek paramız olmadığından Fiskobirlik'in verdiği krediyi alarak tüccar fındığı 150 TL yapsa bile biz ürünümüzü devletin vereceği fiyat üzerinden birliğe teslim etmiş oluruz.

Şu anda tefeci-tüccar 80 liradan fındık almaktadır. Şimdi soruyoruz sermayenin ve emperyalizmin tekellerin işbirlikçilerine acaba bu yıl en az 150 TL olacak mıdır? Geçen yıl mitinglerde haykırdığımız gibi bu yılda taban fiyat %400-500'e varan zamlar karşısında en az 200 TL olmalıdır.

Bunun için üretici köylüler-emekçiler, tüm devrimciler olarak mücadele alanlarına inelim sesimizi daha gür yükseltelim üreten biziz yönetende biz olacağız."

Yoksul Üretici Köylüler Adına
Y ÇAKMAK
ARSIN/ TRABZON

Sağcı basına sesleniyorum

Bazen yazılarınızda, devrimcilerin zorla gazete sattıklarını yazıyor ve hiç bir gerçeğe dayanmadan da olayların çoğunu çarpıtarak veriyorsunuz.

Yok efendim solcular tarafından filanca şehrin, filanca kurtarılmış bölgesi, filanca mahallede halka zorla gazete satmaktalar. Halka zorla kepenk kapattırmaktalar. Halkı zorla eyleme itmekteler, v.s., v.s. . Tabii bu saçmalıkların ardı arkası gelmiyor.

Ama kendi yandaşlarının neler yaptıklarını, halka nasıl baskı uygulayıp ve nasıl zorla gazete sattıklarını hiç mi hiç yazmazlar. Halk çocukları ağzından onlara sesleniyorum.

Bu beylerin, "Kurtarılmış Bölge" dedikleri İzmir'in Çankaya bölgesine gelip görmelerini istiyorum.

Bir giyim emekçisinin başına gelenleri onlara anlatmaya çalışacağım. Önce, çalıştığı atölyeye girip, tehditle "Hergün" gazetesi 30 liraya zorla satılmıştır. Ve bu sadece bir örnektir. Buna benzer bir sürü örnek verebiliriz.

Sayın sağcı gazeteler işte bu böyle.

Gelelim devrimcilerin zorla gazete sattıkları yalanına. İnanın böyle yalan yazıp gazetelerini yalanlarla süsleyen gazetecilere insan demeye utanıyorum. Çünkü, bu beyler göz göre göre yalan atmaktadırlar.

Bu beylerin yalan atmalarını, yaptıkları oyunları emekçi halkımız çok iyi biliyor.

ÇANKAYA'DAN BİR
EMEKÇİ
IZMİR

Sakaryalı köylüler sesleniyor

Bizler Sakarya'ya bağlı Gölkent kasabası yurtsever köylüleriyiz. Sizlere sesimizi duyurabilmek için yazıyoruz. Kasabamızda, dürüst, namuslu insanlara çok uzun yıllardan beri kan kusturan, dar kafalı, yobaz, namussuz, yoksullara zulmeden bir aileden bahsetmek istiyoruz ki, bugüne kadar yapılanlar karşısında hep sessiz kalınmıştı. Ama bundan sonra kesinlikle sessiz kalmıyacağız.

Bu aileye köyümüzde, "Hamil Ağa" derler. Bu ağa eskiden kendisi ve çevresinde köy halkımıza yapmadığını bırakmadı. Bundan sonra gelen oğulları (bazısı hariç) babalarının miraslarını ele alarak aynı düzeni sürdürmek istemişler ve yer yer de sürdürmekteler ama kimlere? Fakirlere, kimsesizlere, yoksullara haksızlığa karşı koyan namuslu dürüst herkese. Son zamanlarda da köyümüzün yurtsever gençliğine...

Bunlar geceleyin kafaları çekip, köyümüzün gençlerinin önlerini kesmekte, "yapılan haksızlıklara karşı çıkmayacaksınız" diye tehdit ve küfretmekteler. İşin en ilginç yanı bunların toplumumuzda ilerici ve demokrat gözükmeleri. Her yaptıklarını bu maske altında yapmaktadırlar. Bunlar değil ilerici, faşistlerin yapmadıklarını bile yapıyorlar. (Onları buraya yazmıyoruz köy halkımız biliyor.)

Başımızdaki kişiler köyümüzün gelişmesine, ilerlemesine, uyanmasına karşı geri zihniyetli kişiler. Kendilerini derebeylik çağında zannediyorlar. Ama biz onlara hatırlatalım. Birlikten kuvvet doğar. Bundan sonra köyümüzde, yaşlı kadın, kız genç, dürüst namuslu insanlara yapılacak her türlü haksızlığa karşı bir bütün olarak duracağız.

Burada bütün Türkiyeli halkımıza karşı sesleniyoruz. Haksızlıklara karşı birleşelim, bütün bir yumruk olalım.

SAKARYA
GÖLKENTLİ
KÖYLÜLER

DÜŞÜNCE ALANI

Vergilendirmede eşitsiz bir otokontrol ve beyanname kâbusu

Vergi tasarılarının ekonomik ve politik açıdan irdelenmesi

—2—

Erdinç KAPANCI
(İktisatcı)

Kıdem ödencelerinin içine girdiği tartışma bir yana bırakılırsa "Adil Vergilendirme" ilkesi konusunda gerçekten kuşkular doğuracak ve vergi düzeni çarpıklığını artıracak başka öngörüler vardır ki, bunlarla varılmak istenen olası düzen arasında bir bağ kurmak mümkün değildir. Örneğin yeni 31. madde.

Burada tasarıdaki benzer deyimi ile "Götürü Sosyal İndirim" miktarları 6300.- TL'ye çıkarılmaktadır. Yaşam koşullarının ağırlığı dikkate alınarak bulunan, ama hangi hesaplamalara dayandığı anlaşılamayan ilginç bir rakam. Özellikle gecekondu kiralarının bile 4000.- TL'nin altına inmediği ve yine kiralamanın sanki tabu bir mülkiyet alanı olarak devlet denetimini yanına yanaştırmadığı bir gerçekler ortamında ilginçlik daha da anlam kazanmaktadır.

Yukarıda değindik bir yandan kıdem tazminatları kıskaç altına alınmaktadır. Burada ise vergi bağışıklığı getirilen ücret sınırı bir hiç düzeyinde bırakılmıştır. Bunlara karşın vergilemede otokontrolü güçlendirecek yüksek gelir dilimindekilere ilişkin başka bir öngörü ise kutuplar arasındaki ayırımı gerçekten kesinleştirecek ve daha bölüme başlarken değindiğimiz adil vergilendirme ilkesini önemli ölçüde zedeleyecek niteliktedir.

Yakından görelim:

Maddenin gerçek indirimler şeklinde açılan bölümünde; yıllık beyanname veren gerçek kişilerin beyan ettikleri gelirlerden, gelir gruplarına göre yılda %40'a kadar bir gider indirim hakkı tanınmıştır. Ve geliri dokuz milyondan fazla olanlarda gelirinin %4'ünden fazla olamayacaktır. Giderler belgeli olmak zorundadır.

Bunun anlamı şudur: 6300 TL ücret alan bir kişi yılda 75600 TL bir gelirle ilgili olarak ödemesi gereken vergiden istisna tutulduğu halde, örneğin on milyon TL gelir beyan eden bir yükümlü, gelirinin 400 bin TL gibi yüksek bir kısmını vergi dışı tutabilecektir. Aradaki farkın açıklığı ve yüksek gelir dilimindeki kişi lehine büyüklüğü tartışma dışıdır.

Düşünülmüştür ki, böyle bir kişisel adaletsizliğe karşın global vergi büyüklüğü olarak toplanacak hasılatı gider yazmak ve bunun için de belge istemek, yükümlüğü sonucu artacaktır. Yüksek gelir dilimindeki kişi giderinin belirli bir oranı üzerinden hesaplanacak miktara göre indirim yapabileceğinden ısrarla belge isteyecek ve sonuçta fatura alma esası yaygınlaşacaktır.

Şunu özellikle belirtmek gerekir ki, Türkiye'de faturalama sisteminin çalışmaması nedeniyle önemli ölçüde vergi ziyan oluyorsa da, kayıbın esas nedeni bu değildir. Vergi yükümlüsü önce elde ettiği kârın ne kadarını beyan edeceğini kararlaştırmakta, ondan sonra gizleme yöntemlerini uygulamaktadır. Giderlere ilişkin faturalama ise, bu yöntemlerden dikkate alınması gerekir birisi olmamıştır hiç bir zaman.

Yasanın 75. maddesinde düzenlenmiş bulunan menkul sermaye iratları ile ilgili değişiklikte ilginç düzenlemelerden birisidir. İlginçliği yenilikmiş gibi gösterilmesinden ileri gelmektedir. Bilindiği gibi para ile veya para ile temsil edilebilen değerlerden alınan temettü, faiz, kira ve benzeri gelirler menkul sermaye geliri sayılmıştır. Bu durumda tasarıyla öngörülen döviz kredilerinde kârdan hisse alınması konusu da vergiyi doğuran olay anlamına gelmektedir. Buna rağmen tasarıda faizsiz döviz kredilerinin kârdan pay almaları ayrıca düzenlenim konusu edilmiştir.

Olsa olsa böyle bir düzenleme sonucu, kavram karışıklığı genişletilerek vergi tabanını genişletilmiş olduğu sanısı yaratılmaya çalışılmıştır.

BEYANNAME KÂBUSU

Türk Vergi sisteminin can alıcı konularının başında beyanname düzenleme konusu gelmektedir. Hemen herkes ilgili dönemlerinde büyük bir huzursuzluk içinde açık ya da kapalı dengelemelerle bu yükümlülüğünü yerine getirmeye çalışır.

Hatta o kadar ki, bir seri işsiz güçsüz kişiler bu alanı uğraşı konusu seçerek yepyeni bir uzmanlık konusu bile yaratmışlardır. Salt beyanname düzenleyerek milyonlar kazanmaktadırlar.

Yeni tasarı bir bakıma bu gerçeği gözden uzak tutmamış ve değişik bazı esaslar getirmiştir. Ve geniş bir değişikliği içeren bu yenilenme, 86. maddenin (a) fıkrasında sağlanan düzenlemelerle gerçekleştirilmiştir. Buna göre eski sisteme göre vergiye tabi gelir sadece ücretlerden meydana geliyorsa, beyanname verilmezken, şimdi ücretlere ilave olarak menkul ve gayrimenkul sermaye iratları da beyan zorunluluğu dışı bırakılmıştır. Başka deyişle ödendiği andaki stopaj hariç (örneğin tasarıya göre hisse senedi gelirlerinde %25 stopaj) herhangi bir vergi yükümlülüğü doğmayacaktır.

Aslında halen geçerli bulunan sistemde de herhangi bir yükümlülük yoktu. Ya da vardı da, kimse bildirimde bulunmuyor, "hamiline" görüntüsü gerisine gizleniyordu. Bunu daha sonra 96. madde ile ilgili incelemelerimiz sırasında detaylı şekilde ortaya koyacağız.

YARIN: SERMAYENİN VERGİ YÜKÜ

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

24 MART

1978 CEMİL SÖNMEZ

İstanbul Üniversitesi'nde 16 Mart'ta yapılan faşist saldırıda yaralanan Cemil Sönmez de kaldırıldığı hastanede öldü. Katliamda ölenlerin sayısı 7'ye çıktı.

1978 Tek Gıda-İş Sendikası'na bağlı işçiler, Atatürk Orman Çiftliği'nde greve başladı.

1978 ESKİŞEHİR KAPALI CEZAEVİNDE AÇLIK GREVİ

Eskişehir Kapalı Cezaevinde bulunan hükümlü ve tutuklular yeni infaz yasasının tutuklular lehine değiştirilmesi ve demokratikleştirilmesi için açlık grevine başladılar.

1978 DOĞAN ÖZ

Ankara savcı yardımcılarından Doğan Öz, evinden işine giderken otomobilinin içinde, faşistler tarafından otomatik silahlarla taranarak katledildi. Doğan Öz ölmeden önce Levent Özyürek adlı devrimcinin öldürülmesi ile ilgili davada, bir faşist hakkında gıyabi tutuklama kararı istemiş, faşist işgal altındaki Site Yurdu'nu aratmış böylece de faşistlerin tepkisini üzerine çekmişti. Doğan Öz 1970'te Türk Hukuk Kurumu tarafından yılın hukukçusu seçilmiş, 12 Mart döneminde de ölüm cezalarının infaz edilmemesi için de imza kampanyasına katılanların başında yer almıştı.

1979 KAMURAN YENİ, NECDET ÇİVİ, NECDET MEHMET

Adana'da Mithatpaşa mahallesinde devrimcilerin gittiği bir kahvenin taranması sonucu Kamuran Yeni, Necdet Çivi ve Necdet Mehmet öldüler.

1979 MUSTAFA YOLCU

Kayseri Endüstri Meslek Lisesi müdür yardımcılarından TÖB-DER üyesi Mustafa Yolcu, faşistlerin saldırısı sonucu kaldırıldığı hastanede öldü.

TAHRAN'DA AMERİKALILARI REHİN TUTAN

İşgalci öğrenciler: Amacımız kitleleri seferber etmektir

Tahran'daki Amerikan Büyükelçiliği'nin önünde nöbet tutan İran'lı öğrenciler

● ÖĞRENCİLER, YALNIZCA ŞAHIN GERİ VERİLMESİNİ DEĞİL, LİBERALLERİN YÖNETİMDEN UZAKLAŞTIRILMASINI DA AMAÇLADIKLARINI SÖYLÜYORLAR..

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tahran'daki Amerikan Elçiliğini işgal eden öğrencilerin kimliği bütün dünya basınında merakla izlenen konulardan birdir. Genel olarak "islamcı öğrenciler" olarak tanımlanan bu öğrencilerin siyasal eğilimleri üzerinde batılı yayın organlarında çeşitli yazılar çıkmağa başlamıştır. Bu arada öğrenciler Beni Sadr'ı Amerikan emperyalizmi ile uzlaşma yanlısı "Liberallerin" temsilcisi olarak gösterirken, Beni Sadr ve dışişleri bakanı Kutbzade öğrencileri "komünistlerin" etkisinde kalmakla suçlamaktadırlar. Amerika'da yayınlanan Newsweek dergisine göre bu öğrenciler arasında birkaç "marksist" bulunmakla birlikte, çoğunluk "militan islam milliyetçisi"dir. Öğrencilerin liderlerinden Habibullah Peyman adlı bir dişçi, öğrencilerin bildirilerini kaleme almaktadır ve yine Newsweek dergisine göre öğrencilerin davranışlarının daha ılımlı olmasını sağlayan bir unsurdur. "Sol kanadın yaptığı en büyük etki, Sovyet yanlısı Tudeh Partisi, Marksist gerilla örgütü Fedayin ve İslam sosyalizmini benimseyen Mücahidin örgütünün elçilik duvarlarının dışında yaptıkları destekleme mitingleri ile gerçekleştirilmetedir.

Öğrencilerin önderlerinden biri olarak gösterilen Peyman geçen hafta ortasında yaptığı açıklamada işgal eyleminin ana amacı İran'ı sürekli devrimi içinde tutmak olduğunu açıkladı. Peyman, amaçlarının yalnızca İran şahının ve paralarının geri verilmesini sağlamaktan ibaret olmadığını söyleyerek, şöyle devam etti: "Öğrencilerin ana çabası kitleleri seferber etmeğe yöneliktir, ve bu devam eden, durdurulamayacak bir süreçtir."

Peyman, Mücadeleci Müslüman Hareketinin önderi konumunda. Bu örgüt başkan Abulhasan Beni Sadr'ı ve hükümetini reformcu liberaller olarak ve Amerika ile uzlaşma hazırlığı içinde bulunmakla suçlamaktadır.

Peyman bağlı olduğu hareketin ideolojisinin İslamlığa bağlı, Hümeyni'ye sadık olduğunu, şiddetli Amerikan aleyhtarı ve sosyalist olduklarını, ancak tüm dinleri inkar eden Marksizme karşı bulunduklarını açıkladı. Peyman işgalci öğrencilerin önderi ya da akıl hocası olduğunu reddetmekle birlikte onların çoğuyla aynı görüşte olduklarını kabul etmektedir: "Benim çözümlemelerimi kullanıyorlar. Ama şekilen hareketimizin üyesi değiller."

Peyman ve işgalci öğrencilere göre, İran devrimi tamamlanmamıştır. Ülke ekonomik açıdan hala ABD'ye ve diğer batı ülkelerine bağımlıdır ve "bağımlılık ilişkilerine son verme konusunda son derece yavaş davranan Beni Sadr ve İslam Devrimi konseyi gerçek devrimci değildir."

Peymana göre işgal eylemi ABD ile ilişkilerin engellenmesini, Mehdi Bazargan hükümetinin devrilmesini ve devrimci coşkuyu yeniden kabartmayı amaçlamaktaydı ki, bu üç amaca da erişildi. "Bu eylemle yalnızca emperyalizmle mücadele amaçlanmadı, aynı zamanda kendilerini devrimci olarak ve imamın çizgisini izliyormuş gibi göstererek İran'da egemen olan uzlaşmacı liberal politikacıların maskesi indirildi' Öğrenciler yalnızca şahın geri verilmesini değil, liberallerin iran yönetiminden uzaklaştırılmasını da istemektedirler.

Peyman'a göre Beni Sadr hükümetinin soruna müdahele hakkı bulunmamaktadır. Peyman, "Parlamentonun vereceği karar ulusun iradesini yansıtacaktır" diyor. Elçiliği işgal eden öğrencilerin çoğu orta sınıftan ve Tahran Üniversitesinde mühendislik ve teknik bilimler alanında eğitim yapmaktalar. Öğrenciler sekiz komite oluşturdular. Bunlar kamu ilişkileri, bilgilendirme, belgelendirme, güvenlik, harekat, gıda maddeleri, nöbet ve yardım komiteleridir.

İşgalci öğrenciler üzerinde büyük etkisi olduğu ileri sürülen Peyman ise, Şiraz'da doğmuş ve bir devlet memurunun oğlu. 1953'te Musaddık hükümetinin devrilmesinden sonra, Musaddık yanlısı eylemlerinden dolayı daha orta okul talebesi iken dört ay hapsedilmiş. Tahran Üniversitesinde dişçilik eğitimi yaparken siyasal çalışmalarından dolayı üç kez tutuklanmış. Daha sonra üniversitede kalarak sosyoloji ve halk sağlığı alanlarında eğitim yaparken yeraltı faaliyetlerine de devam etmiş. 1965'te beşinci kez tutuklandıktan sonra Peyman, islamiyetin kitleleri seferber edebileceğini kavradıklarını söylüyor. Peyman altıncı tutuklanmasından sonra Mücadeleci İslam Hareketini oluşturduklarını belirtiyor.

1959 Anlaşması, Amerika'ya müdahale hakkı tanıyor

Pakistan, ABD'den Savunma ve İşbirliği Anlaşması'nı güçlendirmesini istedi

TOKYO(THA)

Pakistan'ın ABD'den, kendisine dıştan yapılacak 'saldırı' olasılığında savunmasını kesinlikle güven altına alabilmesi için 1959 yılından bu yana süregelen Savunma İşbirliği Anlaşması'nın maddelerini etkileştirmesi ve güçlendirmesini istediği bildirildi.

Pakistan'ın Japonya'daki Büyükelçisi Kamerul İslam Kyodo Haberler Ajansı'na yaptığı açıklamada, şu ifadeyi kullandı:

"ABD'den istediğimiz güvenliğimizin tamamiyle güvence altına alınmasıdır. Dolarla ödenecek askeri yardım ise ikinci planda kalır. Pakistan Sovyetler'in Afganistan'daki faaliyetlerine karşılık ABD'nin bize yaptığı parasal askeri yardım teklifini bu nedenle reddetti. 1959 anlaşması çok belirsiz sözlerle doludur ve hafif bir anlaşmadır"

Bilindiği gibi, bir süre önce Pakistan sıkıyönetim Başkanı Ziya Ül Hak ABD'nin kendilerine teklif ettiği 400 milyon dolarlık askeri yardımı çok az olduğu gerekçesiyle reddetmişti.

BİR IMF HEYETİ ÇİN'E GİDİYOR

Çin İMF üyesi olunca, Tayvan üyelikten çıkarılacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japon Haberler Ajansı Jiji Press'in verdiği habere göre, bir IMF heyeti bugün Çin'e gidecek. IMF ile Çin arasındaki görüşmeler 12 gün kadar sürecek ve daha sonra Çin Uluslararası Para Fonu'na üye olacak. Çin Uluslararası Para Fonu'na üye olduktan sonra, Tayvan, üyelikten çıkarılacak.

Bilindiği gibi, 1970 de Çin Birleşmiş Milletler'e girerken, Tayvan buradan atılmıştı. 1976 yılında Çin Halk Cumhuriyeti IMF'den Tayvan'ın atılmasını istemişti. Çin'le IMF arasındaki görüşmeler böylece başlamıştı.

Japon mali çevrelerine göre, Çin'in asıl istediği, IMF'den çok, Dünya Bankası'na girebilmek. Bu şekilde, Uluslararası Enerji Ajansı'ndan düşük faizli krediler alabilecek. Dünya Bankası Müdürü ve Mc Namara'nın 10 Nisan'da Çin'e gitmesinin nedeninin, Çin'in üyeliği konusundaki görüşmeler olduğu ileri sürülüyor.

1975 yılında yıllarca süren bir mücadeleden sonra Frelimo, Portekiz'in eski bir sömürgesi olan Mozambik'in bağımsızlığına kavuşmasını sağladı ve iktidarı ele geçirdi. Devlet Başkanı Samora Machel, Frelimo'nun kongresinde görülüyor. (Üstte ve altta)

Mozambik'te görevlerini başaramayan yöneticiler arasında değişiklik oldu

MAPUTO(THA)

Mozambik Devlet Başkanı Samora Machel hükümette önemli değişiklikler yapıldığını açıkladı. Hükümetteki iki bakanın görevlerini kötüye kullandıkları ve halka hizmette tembellik gösterdikleri belirtilerek, görevlerinden alındığı bildirildi. Görevden alınan Bakanlar, Ticaret Bakanı Manuel Dos Santos ve İmar ve İskan Bakanı Jono Cosme'dir. Sağlık Bakanı Helder Martins ise, görevini başaramadığını ileri sürerek istifa etti ve istifası kabul edildi.

Bundan bir süre önce, Frelimo, tembelliğe, sorumsuzluğa ve görevlerini kötüye kullanarak bürokrasiyi güçlendirenlere karşı mücadele edileceğini duyurmuştu. Bu nedenle bakanlara, bakanlıkları düzeltmek için üç ay mühlet tanınmıştı. İşlerini yapmayan görevlilerin ve gereksiz ve fazlalık olarak görülen memurların azledileceği bildirilmişti.

Geçtiğimiz Salı günü Maputo'da düzenlenen bir miting sonrasında Samora Machel, halka, bu üç aylık mühletin sona erdiğini, bazı olumlu değişiklikler görüldüğünü, ancak görevlerini başaramayan memur ve bakanların görevlerinden alınmak zorunda kalındığını bildirdi.

Aynı mitingte, ayrıca, bugüne kadar devlet mülkiyetinde olan bazı mağazaların özel sektöre devredileceğini söyledi.

İhtilalden sonra (1975) uzmanlar ve küçük dükkan sahiplerinin büyük bir bölümü ülkeyi terketmişti. Frelimo, Malawi, Swaziland ve Güney Afrika'nın diğer ülkelerinde bulunan bu kişileri geri çağırıyor.

Brezilya'da "İdam Mangası"nın katliamları arttı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birkaç yıllık bir suskunluk döneminden sonra, polislerin ve serserilerin ortaklaşa kurduğu faşist cinayet şebekesi "İdam Mangası" (kendilerine Mao Branca(Beyaz El) adını veriyorlar) geçtiğimiz günlerde faaliyetlerini yeniden arttırdı. Kurbanlarını solcular, ya da yoksullar arasından seçen "Beyaz El" bunları, işkence yaptıktan sonra boğarak ya da kurşunlayarak öldürüyor. Son iki hafta içinde başkent Rio de Janeiro'nun kenar mahallelerinde 18 kişinin cesedi bulundu. Daha sonra gazetelere telefon eden Beyaz El üyeleri, bu kişileri kendilerinin öldürdüğünü ve başkenti "suçları" dan kurtarıncaya kadar da insan öldürmeye devam edeceklerini bildirdiler. Brezilya Polisi ise, bu idam mangasının aslında varolmadığını ve yapılanların adi cinayetler olduğunu ileri sürmekte devam ediyor. Bu nedenle, halk arasında, "Beyaz El"in üyeleri arasında polislerin de olduğu konusundaki genel kanı güçleniyor.

Arjantin'de kaybolan yakınlarının bulunmasını isteyenler tutuklandı

BUENOS AİRES(A.A)

Arjantin'de kaybolan yakınlarının bulunmasını isteyen ve bu nedenle başbakanlık binası önünde toplantı düzenleyenlerden 70 kişinin polis tarafından tutuklandığı bildirildi.

Polisin bildirdiğine göre, 300 kişilik bir grup Başbakanlık binası önündeki "Mayıs alanı" önünde toplanarak, kaybolan yakınları hakkında hazırlamış oldukları bilgi ve belgeleri Devlet Başkanı General Jorge Videla'ya ve İçişleri Bakanına vermek istediler. Polis aldığı emir gereği kalabalığı dağıtmak istedi. Fakat kalabalık grup dağılmamakta diretince, yapılan kimlik denetimi sonucu 70 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Güvenlik yetkilileri geçtiğimiz 21 Şubat gününe değin hemen her perşembe bu türden toplantıların yapıldığını ancak büyük disiplin ve düzen içinde son bulduğunu belirttiler.

Yakınları kaybolanların Devlet Başkanı General Videla'ya gönderdikleri bir telgrafta "yakınlarının bulunması amacıyla toplantıya katılan ve tutuklananların yaşama özgürlüklerine saygı gösterilmesi gerektiğini" savundular

Arjantindeki haber kaynaklarına göre, bugüne değin ülkede sayıları 6.000 ile 7.000'i bulan kişinin anlaşılamayan bir biçimde ortadan kaybolduğunu, bu konuda Amerikan İnsan Hakları Komisyonu'na bilgi verildiğini belirttiler. Komisyon geçtiğimiz Kasım ayı içinde ülkeyi ziyaret etmişti.

EKONOMİ

Merkez Bankası kredileri IMF'nin saptadığı sınırda tutuluyor

Aydın ÇİNELİ

Temmuz 1979'dan bu yana Merkez Bankası'nca kamu kesimine açılan kredilerin, Uluslararası Para Fonu'nun saptadığı sınırlar içinde kaldığı belirlendi.

Ecevit hükümeti döneminde IMF ile imzalanan anlaşmada yer alan hükümlerden biri de, Merkez Bankası'nın kamu kesimine açtığı kredilerin 3 aylık devreler halinde sınırlandırılması biçimindeydi.

Bilindiği gibi, IMF Türkiye ile sürdürdüğü görüşmelerde devlet harcamalarının sınırlandırılması anlamına gelecek bir dizi önlemi, Ecevit hükümetine kabul ettirmişti. Bu önlemlerin arasında, yerli sermayedarların da ısrarla savundukları, devlet işletmelerinin (özellikle KİT'lerin) giderek tasfiyesine yönelik kararlar da vardı.

Merkez Bankası'nca kamu kesimine açılan kredilerin kısıtlanması, yıllarca büyük sermaye gruplarınca ucuz girdi sağlama işleviyle yükümlü kılınmış olan KİT'lere yapılan harcamaların sınırlandırılması anlamına geliyor. Böylece, Ecevit döneminin kredilerin kısılmasına yönelik ekonomi politikaları, AP döneminde, KİT'leri tekelci sermayeye devretme hazırlıklarıyla tamamlanmak isteniyor.

KAMU KESİMİ KREDİLERİ
(milyar TL)

	IMF sınırı	Gerçekleşen
Temmuz-Ekim 1979..........	265,0	261,9
Ekim 1979......	277,0	276,0
Kasım 1979	285,0	284,1
Şubat 1980....	294,0	293,4

Dünya Bankası Ankara Hava Kirliliği Projesi için borç veriyor

EKONOMİ SERVİSİ

Dünya Bankası Ankara'da hava kirliliğiyle mücadele için yedi yıl vadeli 6 milyon dolar borç verdi. Bu konuda 12 Aralık 1979'de imzalanan ve Bakanlar Kurulu'nca onaylanan anlaşma 14 Mart tarihli resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Paranın faiz oranı %7,95

Proje, MTA ve TKİ'nin ortak çalışmalarıyla Türkiye'de çıkarılan linyitten dumansız yakıt elde edilip edilemeyeceğinin araştırılmasını öngörüyor.

Linyitten dumansız yakıt elde edilebileceği saptanırsa, ticari amaçla kurulacak bir fabrikanın çizim ve teklif dökümanlarının hazırlanması kararı alınacak. Ayrıca, Ankara'daki hava kirliliğinin azaltılması için Türk linyitlerinden yakıt gaz üretiminin ekonomik ve teknik geçerliliği araştırılacak.

Anlaşma hükümleri gereğince Türkiye, projenin yürütülmesi sürecini denetlemek ve Dünya Bankasına bildirmek üzere Banka'ca uygun görülen eksperler atayacaktır.

Projelerin gerçekleştirilmesi için gerekli malzeme, uluslararası rekabete dayalı satın alma esasına göre yapılacak. Bu konuda Mart 1977'de Dünya Bankası'nca yayınlanan verilen kredilerle satın alma klavuzuna uyulacak. Bu ihalelere yerli üreticiler de katılabilecek. Ancak Dünya Bankası Teklif çağrılarının incelenmesine, ihaleyi alacakların seçimine, ve sözleşmelerin inclenmesine doğrudan katılıyor.

Diğer borç anlaşmalarında olduğu gibi, bu anlaşmada da alınan borç karşılığı kamu varlıkları rehin gösterilecek. Merkez Bankası'nın elinde bulunan varlıkların altın ve dövizin de rehin gösterilecek kamu varlığı içinde yer aldığı belirtiliyor.

GÖSTERGE

Anayasa kurumları (2)

Arslan Baser KAFAOĞLU

Bugünkü iktidar hatta bir kısım muhalefet bugünkü Anayasayı içine sindirememiştir. Kargaşanın, Kahramanmaraş soykırımı gibi soykırımlara kayıtsız kalışın, faşistlerin demokratik güçler üzerine salınmasının asıl kaynağı buradadır. Anayasa'nın şu yada bu işleyişi sağlayamayan mekanizmalarını beğenmemek her yurttaşın, her siyasetçinin hakkı, her gazete, her yazar bunlara değinebilir. Ama Demirel gibi siyasetçiler ve Nazlı Ilıcak, gibi yazarlar, Anayasanın ilkelerine karşıdırlar. Ve bu ilkeleri geriye götürmek isterler.

Bunun hukuk dilindeki adı bazan "karşı devrim"dir, bazan da "restorasyon". Sayın Nazlı Ilıcak Anayasa'nın "sosyal hukuk devleti" ilkesine karşıdır. Aslında bunu da gizlemeye hiç çalışmıyor. Şimdi bir noktayı ortaya koyalım: Üretim araçlarında özel mülkiyete karşı olmak bile, "hukuk devletine" karşı olmaktan çok daha önemsiz bir "başka rejim" isteğidir.

Ve bunun en ahlak dışı bir şekilde yapıyor Tercüman başyazarı. Nasıl? Kendini savunma olanağı bulunmayan ama kararlarının başında "Türk ulusu adına" karar verdiğini açıklayan yüce yargı kurumlarına, küçültücü ve saldırgan suçlamalarda bulunarak... Anayasayı, hukuk devletini bir yana bırakalım, bu bir insanlık suçudur. Kendini savunma olanağı bulunmayan yargıçlara kasdi biçimde saldırmanın adı her halde "yazarlık" ve "gazetecilik" değildir. Hele silahlı kuvvetleri iktidarın arkasına alma çabaları içinde bulunarak bu suçları işleyişin ahlak ve hukuk kurallarına aykırı davranışların adını koymayı okuyucularımıza bırakarak, Nazlı Ilıcak'ın Danıştaya saldırdığında ne kadar haksız olduğunu anlatmaya çalışalım.

Yazar hanım "Danıştay üyelerinin genel ahlak anlayışını Emanüel filmi ortaya korken" diyor, Hanım yazar Danıştay üyelerinin ahlak anlayışı yerine savunduğu ve yakınlarının da yüksek kademelerde bulunduğu siyasal iktidar'ın, Demirel'in genel ahlak anlayışını araştırsın ve Beyoğlu İstiklal caddesine bir çıksın lütfen...... Eğer seyredebilirse bu sinemalardan en az üç tanesinde her hafta değişerek oynatılan çeşitli çiftleşme sahnelerinin sergilendiği Türk filmlerini seyretsin. Görenlerin anlattığına göre bu filimler yanında Emanuel filmi bize ortaokuldayken öğretmenlerimizin tavsiye ettiği "Paul ve Virgini" romanı kadar masum kalırmış. Bu filmlerin oynadığı yerde, Türkiye'de, iktidarın sıkı kontrolündeki bir sansür heyeti Emanuel'in oynanmasını yasaklarsa, Emanuel filmini getiren firmanın da en azından "eşit ölçü" uygulanmasını isteme hakkı doğar. Danıştay'da iki tüccar arasındaki bu "eşitsizliği" kaldırırken ahlak değil hukuk ilkelerine göre hareket eder. Yani eğer ülkemizde bir Emmanuel oynuyorsa, bu oynayış Danıştay değil Nazlı Ilıcak'ın savunduğu "Demirel iktidarı" sayesindedir, ya da başka iktidarlar sayesindedir. Nazlı Ilıcak Emmanuel dolayısıyla Danıştay'ı değil, iktidarları, bu arada Demirel iktidarını tezyif etmelidir. Biz yargıç sandalyesinde oturan herkesin bizim kadar, en az Nazlı Ilıcak kadar "bir genel ahlak anlayışına" sahip olduğuna inanırız. Nazlı Ilıcak sansür uygulamalarını ve iktidarları eleştirmeli hem onların kendilerini savunma olanakları da vardır. "Genel Ahlak" anlayışı asıl buralarda, bu gibi sınavlarda belli olur.

Denebilir ki "Yargı kararları" hiç mi eleştirilemez? Doğaldır ki eleştirilir. Yargıcı kontrol altına almak için hukuk düzeni bir 'zorunluluk' koymuştur. Bu zorunluluk şudur: Her karar "gerekçeli" olmalıdır. Gerekçeler araştırılarak karar lehine ve aleyhine bilimsel düzeyde tartışmalar olur. Hukuk'un en zevkli uğraşları, erbabının bildiği gibi bu tip tartışmalardır. Yargıçlar da bilimsel düzeydeki bu tartışmalara katılırlar. Nazlı Ilıcak bunu kendisinin ve Sayın eşinin hukuk danışmanlarından öğrenebilir. Biz burada eleştiriyi değil, hukuk, ahlak, insanlık dışı bir biçimde yargı kurumlarının, Anayasal kurumların tezyif edilmesini, "anayasal düzenin" en temel

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Ne olacak?

İlhami SOYSAL

Çocukların, 'Dön baba dönelim.. "türünden oyunlarına benzeyen Cumhurbaşkanlığı seçimi turları TBMM'de başladı.

Bu ne kadar sürer?

Kestirmek zor. Parlamentoda temsil edilen partiler, partilerden de öte liderleri bu konudaki tüm marifetlerini sergiliyorlar.

Görünüşe bakılırsa, bu iş bir hayli uzayacak. Vatandaş da yüreği ağzında, ne olacak bu işin sonu diye bekleyecek...

Ne olacağını biz söyleyelim;

Olacak olan hiçbirşey yok...

Nasıl olsa, şöyle ya da böyle bir sonuca ulaşılır...

Cumhuriyetimizin yeni devlet başkanı Ahmet de olabilir, Mehmed de.

Vatandaşlarımız bilsinler ki, Ahmet de olsa, Mehmet de bu devlet batmaz. Bu iş, yani seçim işi, üç ay-beş ay sürse de devlet batmaz.

Bizce, bu bakımdan telaşlanacak birşey yok.

Ama telaşlanacak başka birşey var. Bu Cumhurbaşkanlığı seçiminden çok daha önemli. Devleti de batmaya götürebilir....

Ne mi bu önemli şey?

Bu önemli şey, devletin, bu ülkenin halkının kaderinin yabancıya teslimidir...

Cumhurbaşkanlığı seçimi gecikirse, Devlet başkanlığı makamı boş kalmaz. Bir süre vekili bu işi yürütür... Bu konudaki Anayasa hükmü açık...

Seçilebilecek adayların en kötüsü bile seçilmiş olsa, koca bir ülkenin alınyazısını tek bir adamın davranışları belirleyemez, ülkeyi şuraya ya da buraya sürükleyemez. Başta Anayasamız, sistem, düzen ve en önemlisi halkımızın sağduyusu, toplum düzeni bu işi dengeler...

Amma, ülkenin kaynakları geçen yüzyıllarda olduğu gibi yabancılara teslim edilir, düyunu umumiyeler yeniden kurulur ve ekonomimizi nasıl yöneteceğimizi başkalarına sorulmaya başlanır da bu sürdürülürse, Osmanlı İmparatorluğu gibi Türkiye Cumhuriyeti de batar.

Bu böylece bilinmeli...

* * *

Şu Ahmet mi seçilecek Mehmet mi, şöyle mi olacak böyle mi kargaşası arasında bu dediklerimiz davulcu yellenmesi gibi belki güme gidecektir ama, biz gene de bilip inandığımızı yazalım, uyarı görevimizi yerine getirelim....

Türkiye, büyük bir aymazlık içinde dışa bağlanıyor. Hem de sım sıkı... Bundan kurtulmak da çok zor. Sonra bir kez daha bir ulusal kurtuluş savaşı vermek zorunda kalabiliriz. Bu böylece biline...

Türkiye'nin sorunu, Cumhurbaşkanı kim olacak sorunu değil. Başbakan Ecevit mi olsun Demirel mi sorunu da değil. İkisinin de ne olup ne olmadıklarını bu ulus yıllar yılıdır yaşaya yaşaya gördü, değerlendirir....

Türkiye'nin önemli sorunu ulusal kalkınma sorunudur. Ekonomik sorundur... Dışa bağımlılık sorunudur...

Bu da ancak, amaçlarla olanakları bilimsel ölçüler içinde bir araya getirmiş bir planlama düşüncesiyle gerçekleştirilebilecek bir iştir. Bu böyle olduğu içindir ki Anayasamız "iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma plana bağlanır" hükmünü getirmiştir. Ve bu böyle olduğu içindir ki, her beş yılda bir, beş yıllık kalkınma planları yapılmakta, bu da Meclislerden geçirilerek yasalaştırılmaktadır.

Bütün bunlar böyleyken, Demirel İktidarının Devlet Planlama örgütünün başına geçirdiği bir zat çıkar da, Dünya Bankası Başkanı MC Namara'ya devleti resmen bağlayacak biçimde, "aman siz yardım edin, biz planı da rafa kaldırırız" anlamına mektûplar yazar, "bundan böyle planlama diye birşey olmayacak her türlü denetime ve öneriye açığız' derse, bu anlayış da uygulamaya konulursa işte o zaman devlet batar!

Şu günlerde Türkiye'de yapılmakta olan budur.

Türkiye uluslararası finans-kapitale teslim olmaktan öte esir edilmek istenmektedir. Salt günümüz insanları değil, yedi kuşak çoluk çocuğumuz da kapitalizmin ağababalarına borçlandırılarak ve ülke ekonomisi elin yabanının, sömürüsünün denetimine bırakılarak, yürürlükteki yasalar bir yana Anayasa bile rafa kaldırılıyorsa, Cumhurbaşkanı şu ya da bu olmuş ne yazar?

Eger parlamento ve parlamentodaki senatör ve milletvekilleri, partiler, Ahmed'i mi seçelim Mehmed'i mi çabasının yanı sıra, kendi çıkardıkları yasaların ve halk oylamasından geçmiş Anayasa nın bir devlet görevlisi tarafından bir yana itilivermesinin kavgasını vermiyor, Başbakanlık Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili bay Özal'ın devleti bağlayan ve Dünya Bankasına teslim eden bu mektubunun hesabını sormuyorlarsa, işte o zaman sormak gerek:

Şimdi ne olacak?

Bu devletin batırılmasına göz mü yumulacak?

Metalurji Mühendisleri Odası:

"Seydişehir olaylarını MHP ve Türk -Metal yönlendirmektedir!.."

● "MC DÖNEMLERİNDE UYGULANAN BASKI; SÜRGÜN VE KIYIM POLİTİKALARI HAYATA GEÇİRİLMEYE ÇALIŞILMAKTADIR. BUNUN İÇİN LİSTELER HAZIRLANMIŞTIR."

● "GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE KENDİLERİNE UYGULANAN BASKILARI PROTESTO ETMEK İSTEYEN MÜHENDİSLERİN TOPLU VİZİTEYE ÇIKMASI SÜRGÜN LİSTELERİNİN GELMESİ ÜZERİNE ENGELLENMİŞTİR"

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odasınca yapılan açıklamada "Seydişehir aliminyum tesislerine işçi kisvesi altında 1100 faşist militan alınması tasarlanmaktadır' denildi.

Metalurji Mühendisleri Odası'nın dün yaptığı yazılı açıklamada faşistlerce Seydişehir alimünyum tesislerinin üs olarak kullanılmak istendiği belirtilerek Seydişehir'deki tüm olaylarda MHP ve onun güdümündeki Türk Metal Sendikası yöneticilerinin yer aldığı ifade edildi.

Oda üyesi 7 Mühendisin Seydişehir'den sürüldüğü kaydedilen açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"Geçtiğimiz MC dönemlerinde uygulanan baskı, sürgün ve kıyım politikaları hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Bunun için listeler hazırlanmıştır. İçinde Metalurji Mühendisleri odası işyeri eski temsilcisinin de yer aldığı yedi mühendis Seydişehir'den sürülmüştür. Geçtiğimiz günlerde kendilerine uygulanan baskı politikalarını protesto etmek isteyen mühendislerin toplu viziteye çıkma eylemi sürgün listelerinin gelmesi üzerine engellenmiştir. Ancak 18 Mart'ta 105 mühendis toplu halde viziteye çıkmış ve eylemlerini gerçekleştirmiştir."

Sömürüye karşı verilen mücadeleyi bastırmak amacıyla yapılan baskı, sürgünleri protesto eden Metalurji Mühendisleri Odası'nın açıklamasında, "bu tür uygulamaların emekci halkımızın yanında yer alan bizleri yıldırmayacağını ve sonuna kadar mücadeleye devam edeceğimizi kamuoyuna duyurmayı bir görev sayıyoruz" denildi.

Bayrampaşa ve Toptaşı Cezaevlerinde görev yapan tüm gardiyanlar, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğüne taahhütlü birer dilekçe ile başvurarak, haksız uygulamalara müdahale edilmesini istediler.

Cezaevlerinde gardiyanların ek ödemeleri verilmiyor

HABER MERKEZİ

Bayrampaşa ve Toptaşı Cezaevlerinde görev yapan personele ödenmek üzere, Cezaevleri Müdürlüklerine gönderilen ek ödeneklerin keyfi bir şekilde dağıtıldığı ileri sürüldü.

Kendileriyle görüştüğümüz gardiyanlar, Adalet Bakanlığı tarafından Cezaevi Müdürlükleri emrine 10 bin saatlik ek ödenek gönderildiğini, ancak bu ödeneklerden birçok gardiyanın faydalanamadığını söylediler.

Günde 12 saat çalışmalarına rağmen, 8 saat çalışan memurlarla bir tutulduklarını ve Bakanlık tarafından gönderilen ek ödeneklerin adil bir şekilde dağıtılmadığını söyleyen gardiyanlar, "fazla çalışmamıza rağmen mesai ücretleri bize değil de, cezaevlerindeki yetkili memurlara dağıtılıyor" dediler.

Gardiyanlar, cezaevlerinde çalışan personelin, asaletlerinin de zamanında onaylanmadığını bildirerek, "Bayrampaşa Cezaevi Savcısı Oktay Ögel ile Toptaşı Cezaevi Savcısı Rıfat Aktürk, keyfi hareket ederek, kendi istedikleri memur ve gardiyanların asaletlerini onaylamaktadırlar" dediler.

Büyük çoğunluğunu köylülerin oluşturduğu anma toplantısı, mücadele andının içilmesinden sonra dağıldı.

Elmalı'da iki yıl önce öldürülen devrimciler için anma töreni yapıldı

ELMALI ANTALYA (DEMOKRAT)

Antalya'ya bağlı Elmalı ilçesinde iki yıl önce faşistler tarafından taranarak öldürülen devrimci öğrenci Süleyman Erim ve memur Ali Özkuyucu için anma toplantısı ve yürüyüş yapıldı.

Edinilen bilgiye göre, Elmalı ilçesinin Değirmen köyünde çok sayıda köylünün katılımıyla düzenlenen yürüyüş ve anma toplantısında sık sık 'katiller bulunsun hesap sorulsun' sloganları atıldı. Mücadele andının içilmesinden sonra yürüyüşe son verildi.

Eskişehir Tıp Fakültesi öğrencileri sorunlarına çözüm bekliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Eskişehir Tıp Fakültesi satjyer öğrencileri ve intern doktorlar, akademik sorunlarının çözümlenmesini istediler. Bu amaçla Tıp Fakültesi Dekanı Servet Bilir'le görüşen öğrenciler, Dekandan, sorunlarının 15 gün içinde çözümleneceği yolunda söz aldılar.

Tıp Fakültesi öğrencileri kalacak yer bulmada büyük zorluklarla karşılatıklarını, yılda bir kez verilmesi gereken iş elbisesinin verilmediğini, ayda 600 lira maaşın çok yetersiz olduğunu iddia ettiler.

Eskişehir Tıp Fakültesi öğrencileri, kendi istekleri dışında Anadolu Üniversitesi'ne eğitime gönderiliyorlar.

Ulus Endüstri Meslek Lisesinde 24 öğrenci okula alınmıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ulus Endüstri Meslek Lisesi'nde 24 öğrencinin dört gündür okula alınmadığı bildirildi.

Ulus Endüstri Meslek Lisesi atölyelerinde kullanılmak üzere alınacak kilitlerin parasının öğrencilerden istenildiği öğrenildi. Ekonomik sıkıntı içinde bulunan öğrencilerin kilit almak üzere toplanan parayı ödemeyi reddettikleri ve bu nedenle okul idaresi tarafından dört gündür okula alınmadıkları bildirildi.

Öğrenciler, okula alınmadıkları günlerde yok yazıldıklarını ve devamsızlık nedeniyle okuldan atılacaklarını söylediler.

Bir baba, kızına tecavüz ettiği iddiası ile karakol komutanı için savcılığa başvurdu

ŞAVŞAT (DEMOKRAT)

Şavşat Merkez Jandarma Karakol Komutanı assubayın H.G. adlı evli bir kadına zorla tecavüz ettiği öne sürüldü.

H.G.'nin babası Rıza Baran Şavşat Savcılığına bir dilekçeyle başvurarak karakol komutanından şikayetçi olduğunu bildirdi.

"Silahlı Kuvvetlere mensup bir görevlinin böyle bir harekette bulunması varolan güvenimizi sarstı" denilen 3.3.1980 tarihli dilekçe aynen şöyledir:

"29.2.1980 günü kızım H.G.'ye Şavşat Jandarma Komutanı tarafından zor kullanılarak tecavüzde bulunmuştur. Bunun etkisinde Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup görevlinin bu harekette bulunması bizlerin bir anlık güvenini sarsmıştır. Görgü tanıklarının kadın olması nedeniyle Jandarmayla gelmelerine şüpheyle bakılıyor. Olay mahallinde keşfin yapılması ve görgü tanıklarının dinlenmesini saygı ile arz ederim. 3.3.1980"

Sürgün sırası ilerici polislere geldi

● TRABZON EMNİYET MÜDÜRÜNÜN BURDUR ÜLKÜ OCAKLARI BAŞKANI OLAN OĞLUNUN ÖNERİLERİYLE POLİSLERİ SÜRDÜRDÜĞÜ İDDİA EDİLDİ

● KASTAMONU'DA GÖREVLERİNDEN ALINAN İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞLERİ KIYIMLARI PROTESTO İÇİN İMZA KAMPANYASI BAŞLATTILAR

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Trabzon'da önce Bölge Trafik Müdürlüğü'ne ve karakollara dağıtılan Pol-Der'li Birinci Şube polisleri şimdi de il dışına sürülmeye başladılar. Edinilen bilgiye göre bugüne kadar 12 komiser muavini ve polis sürüldü.

Sürgünü çıkan polislerden hastaneye gitmek isteyenlerin sevk kağıtlarına, doktorlarca rapor verilmemesi için kırmızı kalemle "Nakli Çıkmıştır" kaydı düşüldüğü öne sürüldü.

Kendileriyle görüşülen polisler, "Halkın polisi olan bizlerin ölüsünden korkuyorlar. Onun içindir ki şehir içi dağıtım ve pasif görevlere atamalarla da yetinmiyorlar. Bizleri buradan gönderip daha rahat hareket etmek ve Trabzon'u ele geçirmek ve halka daha çok baskı yapmak, daha çok kan akıtmak istiyorlar.

İsimlerimizi verip bizi sürdürenler Pol-Bir'li polislerden Ekrem İzzetoğlu ve yeni gelen Emniyet Müdürü Hamdi Ardalı'nın oğlu Atilla Ardalı'dır" dediler.

Atilla Ardalı'nın aynı zamanda Burdur Ülkü Ocakları 2. Başkanı olduğu ve halen Trabzon'da avukatlık stajı yaptığı bildirildi.

KASTAMONU

Kastamonu Milli Eğitim Müdürlüğünde görev yapan ve içlerinde merkez İlköğretim Müdürlüğü ders ücretleri yolsuzluğunu ortaya çıkaran müfettişlerin de bulunduğu ve Valilikçe 1979/88/ sayı. 21/11/1979 yazı ile görevlerini başarıyla sürdürdükleri, stajyer öğretmenlerin yetiştirilmelerinde olağanüstü gayret gösterdikleri, tüm çalışmalarında tarafsız olduklarından dolayı TEŞEKKÜR ile taltif edilen altı İlköğretim Müfettişi görevlerinden alınarak eğitim uzman yardımcılıklarına atandılar. Görevlerinden alınan ilköğretim müfettişlerinin kıyımlarını protesto için yurtsever, devrimci, demokrat öğretmenler il çapında imza kampanyası başlattılar. Görevlerinden alınan müfettişler; Hıfzı Yetgin, Nihat Kirişçi, Yaşar Özer, Hasan Özdemir, Cevat Kara ve Mehmet Sağlıklı'dır.

MUĞLA

Orman ana tamir atölyesinde çalışan ilerici, demokrat işçilerden bir kısmının çeşitli yerlere sürüldüğü, bir kısmının ise işlerine son verildiği bildirildi.

Alınan ilk bilgilere göre, dozer yağcısı Cemil Yelboğa ile makine maliyet hesapçısı Tekin Semerci'nin iş akitlerinin feshedildiği ve işten çıkarıldıkları bildirildi.

Aralarında iş yeri temsilcisinin de bulunduğu 6 işçi Demirköy ve Zonguldak'a sürüldü. Kıyımların önümüzdeki günlerde de artarak süreceği işçiler tarafından ifade edildi.

İşyerinde yetkili bulunan Maden-İş Sendikasına üye işçilere işveren tarafından yoğun baskı yapıldığı ve Türk-İş'e bağlı Metal-İş Sendikasına geçmeye zorlandıkları belirtilerek tamirane müdürü makam arabasının Metal-İş Sendikasına tahsis edildiği, mesai saatleri içinde Maden-İş'ten istifa edecek olan işçileri Notere taşımakla görevli kılındığı öne sürüldü.

İşverenin Toplu Sözleşme metnine aykırı olarak işçi aldığı ve işyerinin faşist militanlarca doldurulmaya çalışıldığı kaydedildi.

FAŞİSTLER HALKA TEHDİT MEKTUPLARI GÖNDERİYOR

ANKARA (DEMOKRAT)

Faşistlerin "kurtarılmış bölge" ilan ettikleri yerlerde, halkı göçe zorladıkları bildirildi.

Gaziantep'in Islahiye ilçesine bağlı Fevzipaşa bucağında, bir ilkokul öğretmenine gönderilen mektupta üç gün içinde, okulunu ve Fevzipaşa'yı terketmesi istendi.

Şehirlerarası kara ve demiryolu üzerinde bulunan Fevzipaşa'da faşistlerin uzun süreden beri halka terör uyguladıkları bildirildi. Özellikle lisede TÖB-DER'li öğretmenlerin sınıflarda bile dövüldüğü, Ahmet Günebakan adlı faşistin, okullarla hiçbir ilgisi bulunmadığı halde, yeni hükümetin kurulması ile birlikte, okula gelerek silahla Müdürü tehdit ettiği ve yönetimi ele alarak 'müdür" gibi davrandığı iddia edildi.

Tekstil, Teksif'e referandum çağrısı yaptı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası, tekstil işkolunda yapılan referandumu, Defterdar Sümerbank'ta 937 oyla kazandı.

Tekstil Sendikası Genel Başkan Vekili Süleyman Çelebi, Tekstil'in bir sınıf ve kitle sendikası olduğunu ve bu iş kolundaki referandumu kazanmanın, yetkili sendika konusunda açıklık getireceğini belirtti. Çelebi konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamasında kazanılan referandumla birlikte bunun yasallaşması yolundaki istemlerinin haklılık kazandığını söyleyerek, özetle şöyle dedi:

"Bilindiği gibi yetki uyuşmazlıkları konuyu çözümlemekle sorumlu ilgililerin kasıtlı tutumları nedeniyle ayları bulan bir süreyi kapsamaktadır.

Anayasal bir hak olan referandumun gerçekleştirilmesinin, yetki uyuşmazlıkları konusunda kısa zamanda, işçilerin gerçek iradelerini yansıtan bir uygulama olduğu, Defterdar Sümerbank'ta da kanıtlanmıştır.

Tüm iktidar yanlısı görevliler sendikamızın yetkilerine saldırmaktadırlar. Çalışmalarımızı durdurmak ve engellemek istemektedirler. Tüm bu engellemeler ve baskılara karşın, sendikamız yılmayacaktır, gelişmemiz engellenemeyecektir. TEKSTİL referandum ve diğer sendikal özgürlükler için mücadelesini sürdürecektir. Ülke çapında, yetki uyuşmazlığı içinde bulunan tüm işyerlerinde TEKSİF'i referanduma çağırıyoruz"

Ziraatçılar Derneği Tekirdağ Şubesi kapatıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Ziraatçılar Derneği Tekirdağ Şubesi yapılan arama sonucu kapatıldı. Yönetim kurulunun beş üyesi açığa alındı.

İl Teknik Ziraat Müdürü Lemi Güney'in şikayetinin Vali tarafından kabul edilmesi üzerine polislerce arama sonucu dernek kapatıldı.

Yönetim kurulunun beş üyesi görevlerinden uzaklaştırıldı.

Türkiye Ziraatçılar Derneği Tekirdağ Şubesi Yönetim Kurulunun yaptığı açıklamada bu tür baskı ve kıyımlardan yılınmayacağını, haklı mücadelelerini herşeye rağmen sürdüreceklerini söylediler.

"TÜM EZİLEN VE SÖMÜRÜLEN HALKLARA SELAM"

Bisaş işçileri ilerici ve demokratların desteğini bekliyor

● "BİZ DİSİPLİN KURULLARINDA İŞVEREN VEKİLLERİNİN, SAHİP OLDUKLARI ÇİFT OY HAKKININ KALDIRILMASINI VE İŞÇİ TEMSİLCİLERİ İLE EŞİT OY HAKKINA SAHİP OLMASINI İSTİYORUZ"

HABER MERKEZİ

Bisaş Bursa'da tekstil işkolunda iplik üreten bir fabrika. Burada çalışan emekçiler de haklarını alabilmek için grevdeler. İşçi yürekten dertli, "sorunlarımız çok büyük diyorlar. Ve her sorumuzun karşılığında insanca yaşamak arzusunu dile getiriyorlar.

Polyester, orlon, viskon ithal ederek işleyen ve çeşitli kalitede iplik üreten bu fabrikanın, 79 yılında bir günlük ihracat geliri 7.5 milyon dolardır. Fabrikada toplam 1456 kişi çalışıyor. Kadın eleman sayısı 1000 1100. Teksif'e üye işçi ise 200-225, iken, yetkiyi Tekstil aldı.

Sorduğumuz soruları şöyle yanıtlıyor grevdeki işçiler ve Tekstil sendikası yetkilileri:

Demokrat: Çalışanların ortalama yaş grubunun 18-25 arasında olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

Ayşe Yavuz: Bunun nedeni, işverenin bu yaş grubundan daha ucuz işgücü bulması. Ayrıca bu arkadaşlar evlenme vb. durumlarda ihbar tazminatı almadan işten ayrılıyor.

Demokrat: Aldığınız ücret ne kadardır; Bu konuda siz işverenden ne talep ediyorsunuz? İşveren ne öneriyor?

Ayşe Yavuz: 8 hatta 10 yıllık işçilerin halen 3200 TL'net para aldıklarını, bunun ise bu ekonomik koşullarda komik olduğunu biliyoruz. Patronlar ayda 28.000TL verdiklerini söylüyorlar. Halit Narin herhalde bizimle alay ediyor.

Demokrat: Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmazlığa düştüğünüz maddeler neler? Son yapılan zamlar ve devalüasyonlardan sonra taleplerinizde bir değişme oldu mu?

İbrahim Onat: İşverenin uzlaşmaz tutumu nedeniyle halen grevde bulunmaktayız 69 maddelik toplu iş sözleşmesi taslağından 61 tanesi kabul edilmedi. 8 maddenin ise yalnız bazı kısımları kabul edildi. Faşist ve gerici sendikaların kabul ettiği sosyal ve ekonomik hakları bize de kabul ettirmek istiyorlar. Diğer işyerlerinde kendi isteği ile ayrılanlara tazminat veriliyor. Oysa ki Bisaş'ta bu hak bizlere tanınmıyor. Ayrıca biz disiplin kurullarında işveren vekillerinin sahip olduğu çift oy hakkının kaldırılmasını istiyoruz. İşçi temsilcileri de eşit oy hakkına sahip olmalıdır. Ama tüm bunlar işverenin çıkarlarına ters düştüğünden kabul etmiyor.

Demokrat: Geçmişte kim yetkiliydi, yetki ne zaman alındı?

Yanıt: Teksif yetkiliydi. 1977 yılında yetkiyi Tekstil Sendikası aldı

Demokrat: Bu mücadelenizde başarılı olmak için demokratik dernek, sendika ve kuruluşlardan neler bekliyorsunuz?

Tekstil sendikası Bursa Şube Başkanı Günay Onayman: Sadece destekleme sözü hiçbir anlam taşımaz. Sınıf ve kitle sendikacılığı yapan tüm sendikalar bizleri ekonomik olarak da desteklemelidir. Tüm ezilen sömürülen demokrat, ilerici, yurtsever kişilerle dayanışma sağlamak amacıyla çeşitli yollarla, bu grevin amacı, başarı oranı kitlelere duyurulmalıdır.

Demokrat: Sendikanın örgütlenme sürecinde işçiler üzerinde baskı var mıydı?

Yanıt: İlerici işçiler üzerinde, yetki alındıktan sonra, örgütlenme döneminde baskılar arttı. Bazı arkadşalara iş akitlerinin feshi veya bulunduğu birimlerde üretimi arttırmak için baskı yapılıyordu. Uygulanan prim sistemi ise işçiyi daha fazla üretmek için baskı altına alınmasını sağlayor. Tuvalete gidildiğini gördükleri an prim yandı.

Demokrat: Şu anda eksikliklerinizin neler olduğunu ve ne yapmak gerektiğini söyler misiniz?

İbrahim Onat: Eğitim çalışması yapılması gerekir. Ama bunu bu güne kadar hayata geçiremedik. Ayrıca işyeri komiteleri kurmalı, Grev yerinde güvenliğin daha sağlıklı olması için daha iyi dayanışma sağlanması gerekiyor.

Demokrat: Toplu iş sözleşmesi hazırlanırken işçiler geniş ölçüde katıldı mı? İşçiler sendikayı ve işçi temsilcilerini nasıl denetliyorlar?

Şerife Sidar: Düzenlenen anketler işçiler tarafından dolduruldu. Bunlar değerlendirilerek taslak hazırlandı.

Demokrat: Gazetemiz aracılığıyla göndermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Yanıt: Her zamankinden daha çok örgütlenmeyi gerektiren bu dönemde grevde bulunan işçilere ezilen, sömürülen tüm halklara haklı davalarında başarılar diliyoruz.

Tekstil Şube Başkanı: "Lokavt bizce bir hak değil, anayasal suçtur. 13. ve 17. maddeler ise anti-demokratiktir ve kaldırılmalıdır"

Örenkaya ilçesi MHP'li Belediye Başkanı tutuklandı

Faşistler Konya'da CHP'li bir avukatı öldürdü

HABER MERKEZİ

Hükümet konağına yakın Garanti İş Hanı'nda bulunan Çağdaş Hukukçular Derneği Konya Şubesi Başkanı Avukat Mustafa Ufacık'ın yazıhanesinde toplantı yapan Avukatlara, dışardan gelen silahlı bir faşistin açtığı ateş sonucu CHP'li Avukat Aytekin Olcay öldü. Olayda Avukat Ali Elibol ile kaçan saldırgana engel olmak isteyen seyyar satıcı Mehmet Uğur'da yaralandı. Saldırgan faşist Hasan Çiftçi kaçarken halk tarafından yakalandı.

Olayın, Konya Çağdaş Hukukçular Derneği Şubesi'nin yönetim Kurulu toplantısı yapılırken meydana geldiği, saldırganın asıl hedefinin Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ufacık olduğu ancak olay sırasında ayağa kalkan CHP İl teşkilatına üye Avukat Aytekin Olcay'ın kurşunlara hedef olduğu bildirildi. Kaçmaya çalışan faşist Hasan Çiftçi'nin peşinden Avukat Mustafa Uçucu'nun yazıhanesinin penceresini açarak "katil kaçıyor, yakalayın" diye bağırdığı, bunun üzerine halk tarafından yakalandğı öğrenildi.

Saldırı sırasında hafif yaralanan Avukat Ali Elibol ile seyyar satıcı Mehmet Uğur'un Konya Devlet Hastanesi'nde tedavi edildikleri bildirildi.

Çağdaş Hukukçular Derneği'nden yapılan açıklamada, daha önce Vali'ye başvurarak can güvenlikleri olmadığı için silah taşıma ruhsatı istedikleri ancak bu konuyla ilgilenilmediği belirtildi. Öte yandan katil Hasan Çiftçi'nin bir süre önce Avukat Niyati Uğur'u da yaraladığı öne sürüldü.

TSİP ANKARA İL MERKEZİ BOMBALANDI

Kızılırmak Caddesi'nde TSİP İl Merkezlerinin bulunduğu binaya önceki gece bomba atıldı. Tahrip gücü çok yüksek olan bombanın patlaması sonucu binaların camları kırıldı, çevrede geniş hasar meydana geldi.

TSİP Ankara İl Başkanı Akay Sayılır, basına yaptığı açıklamada son günlerde parti bina ve lokallerine karşı saldırıların yoğunlaştığını kaydederek şunları söyledi:

"Basınevlerdeki merkez ilçe binası sıkıyönetim kuvvetlerince birkaç kez aranmıştır. Görevlilerden birisi perdeleri yırtmış, sandalyeleri kırmış daha da ileri giderek parti bayrağı ve yayınları tahrip edilmek istenmiştir. Boğaziçi parti lokali faşistlerce bombalanmıştır. Aynı şekilde geçtiğimiz hafta içerisinde de Burdur, Kars, Kırşehir'deki parti binalarımıza saldırılar yapılmıştır.

Sayılır, açıklamasında şu görüşlere de yer verdi. "Başta partimiz olmak üzere tüm demokrasi güçleri Demirel Hükümeti'nin emekçi halkımıza karşı giriştiği bunca zulmün hesabını ergeç hep birlikte soracaklardır ve bunun yollarını bilmektedir."

- BURSA'DA FAŞİSTLER DOLMUŞ VE TAKSİ SÜRÜCÜLERİNDEN HARAÇ ALIYOR.
- ÇAĞLAYAN'DA BİR KUYUMCU DÜKKANINDAN 17 MİLYON LİRALIK EŞYA ALINDI.
- KÖY–KOOP ÇANKIRI BİRLİĞİNİN BOMBALANMASI KINANDI.
- IRZA TECAVÜZ SUÇUNDAN TUTUKLANAN AP POZANTI İLÇE GENÇLİK KOLU BAŞKANI SERBEST BIRAKILDI.
- EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ RAFET KÜÇÜKTİRYAKİ İSTİFA ETTİ.
- ADIYAMAN KAHTA'DA POLİS OTOSU TARANDI.
- ADANA MHP ESKİ İL YÖNETİCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- ANTAKYA VE SAMANDAĞ'DA 450 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI.
- VİRANŞEHİR'DE POLİS OTOSU TARANDI.

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ RAFET KÜÇÜKTİRYAKİ İSTİFA ETTİ

Emniyet Genel Müdürü Rafet Küçüktiryaki istifa etti. Küçüktiryaki nin yerine İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcılarından İsmail Dokuzoğlu'nun getirildiği öğrenildi.

Bir süre önce basında silah kaçakçılığı konusunda yer alan haberlerde Emniyet Genel Müdürü Rafet Küçüktiryaki nin Mafia nın Türkiye'deki lideri ve büyük silah kakçısı olarak tanıtılan Hüseyin Uğurlu ile yakınlığı bulunduğundan söz edilmiş ve işbirliği yaptığı vurgulanmıştı.

"GERÇEĞİ AYDINLATMAK İSTİYORUM"

Emniyet Genel Müdürü Rafet Küçüktiryaki istifa gerekçesini açıklarken gerçekleri aydınlatmak istediğini belirterek, "anarşi ve terörün azdığı, illegal örgütlerin gelişdiği bir zamanda göreve geldiğini" öne sürdü.

Üstü kapalı bir şekilde POL DER'İ suçlayan ve polis içindeki bölünmüşlüğe değinen Küçüktiryaki, bu konuda şunları söyledi:

"Polis bölünmüş, bir dernek tayin ve nekil merciini eline geçirmiş, hatta bu dernek mensupları basın toplantıları yaparak hükümete meydan okuyacak cesareti bulmuşlardır. Polisin bir kısmı ise senelerdir hizmet verdikleri yerden alınmış, şarktan garba, garbdan şarka nakledilerek perişan edilmişti. Polisin kaynağına indik. Polis liseleri açmak için Milli Eğitim Bakanlığından 4 ilde kapatılan eğitim Enstitülerini aldık."

"HÜSEYİN UĞURLU İLE KONUŞMAKTAN ÖTE BİR YAKINLIĞIM YOK"

Görevden ayrılırken kendisi hakkında daha önce basında çıkan bazı ithamları yanıtlamak istediğini belirten Küçüktiryaki, Mafia'nın Türkiye deki lideri ve silah kaçakçısı olarak tanıtılan Hüseyin Uğurlu ile konuşmaktan öte bir yakınlığının bulunmadığını öne sürerek şunları söyledi:

'Göreve başladığım günlerde bir gazete ilk önce üstü kapalı ithamlara başladı. 15 gün sonra da ismimi zikrederek Hüseyin Uğurlu ile dostluğumdan bahsetti. Söyledikleri incir çekirdeğini doldurmayan şeylerdi. Sözde adı geçenin yazıhanesine gitmiştim. Ve kendisiyle konuşmuştum. Ne zamandan beri konuşmak suç olmuştu. Nihayet geçen hafta bir eski Bakan bu sefer isim zikretmeden aynı iddiaları taşıyan bir beyanda bulundu. Herkese bir daha sesleniyorum. Küçüktiryaki ailesinin suç olan bir faaliyetini biliyorsanız, işte meydan. Açıklayınız. Onun hesabını vereyim. Yok açıklamaz, delilleri ortaya koymazsanız, sizi dünyanın en büyük müfterisi ve yalancısı olarak ilan ediyorum."

ADANA MHP ESKİ İL YÖNETİCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Yavuzlar Semtinde bulunan kasap dükkanında, kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından açılan ateş sonucu Adana MHP eski il yöneticisi Duran Balcı öldü. Balcının dükkanına müşteri olarak gelen kişilerin daha sonra ateş ederek kaçtıkları bildirildi.

- Kiremithane semtinde bir grup tarafından polis otosuna ateş açılınca çatışma çıktı. Çatışma sırasında Ramazan Güler ve Hüseyin Seçkin adındaki kişiler yaralandı. Ateş açanların silahlarıyla yakalandıkları öne sürüldü.
- Adana'da Tercüman gazetesi tesisleri kimlikleri belirlenemeyen kişilerce otomatik silahlarla tarandı. Gameda'nın bulunduğu bina yakılmak istendi. Ölen ya da yaralanan olmayan olayda maddi hasarın büyük olduğu bildirildi.

IRZA TECAVÜZ SUÇUNDAN TUTUKLANAN AP POZANTI İLÇE GENÇLİK KOLU BAŞKANI SERBEST BIRAKILDI

Irza tecavüz suçundan geçtiğimiz hafta içersinde tutuklanan AP Pozantı İlçe Gençlik Kolları Başkanı Ali Demir'in serbest bırakıldığı öğrenildi.

Adana'nın Pozantı İlçesinde geç en hafta Devlet Demir Yollarında bekçi olarak çalışan bir kişinin eşini silahla tehdit ederek tecavüz ettiği gerekçesiyle AP ilçe Gençlik Kolları Başkanı Ali Demir Cumhuriyet Savcılığınca tutuklanmıştı.

AFYON'UN ÖRENKAYA İLÇESİNİN MHP'Lİ BELEDİYE BAŞKANI TUTUKLANDI

Örenkaya Belediye Başkanının, BP petrol istasyonu sahibi Yusuf Kadıoğlu'nu kurşun yağmuruna tuttuğu bildirildi. Kadıoğlu'nun şans eseri olaydan yara almadan kurtulduğu öğrenildi. Petrol istasyonunda meydana gelen olaydan sonra MHP'li Örenkaya Belediye Başkanı tutuklanarak gözaltına alındı.

FAŞİSTLER İZMİT CEZAEVİ'NDE YANGIN ÇIKARDI

İki arkadaşlarının başka cezaevlerine gönderilmesini protesto etmek için faşistler İzmit Cezaevini yakmak istediler. Ancak İzmit Belediye İtfaiyesi'nin müdahalesi ve mahkumların yardımıyla yangın büyümeden söndürüldü. Yangın sırasında bir kaç battaniyenin yandığı fazla hasar bulunmadığı öğrenildi.

KÖY-KOOP ÇANKIRI BİRLİĞİ'NİN BOMBALANMASI KINANDI

Köy-Koop Çankırı Birliği'ne bağlı 13 kooperatif, Çankobirlik'e patlayıcı madde konulmasını kınayarak, köylülerin kararı ile faşizmin oyunlarının bozulacağını söylediler. Köy kalkındırma kooperetiflerinin ortak açıklamasında, "Daha önce ertelenen genel kurulun yaklaştığı şu günlerde anti-demokratik uygulamalardan sonuç alamayanlar, 20 ailenin oturduğu binamıza patlayıcı madde koymuşlar ancak tesirsiz hale getirilmiştir. Yoksul halkımıza ve onun hizmetinde olan demokratik kuruluşlara kalkan faşist eller cevabını alacaktır" denildi.

ÇAĞLAYAN'DA BİR KUYUMCU DÜKKANINDAN 17 MİLYON LİRA DEĞERİNDE EŞYA ALINDI

İstanbul'un Çağlayan semtinde bulunan bir kuyumcu dükkanından kimlikleri belirlenemeyen silahlı 4 kişi 17 milyon değerinde altın ve kıymetli taşları alarak kaçtılar.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre dün saat 12.30 sıralarında silahlı ve yüzleri maskeli 4 kişi, Çağlayan Vatan caddesi 96 numaradaki Kadir ve Turhan Sönmez'e ait kuyumcu dükkanına girdiler. Silah tehdidiyle iki kardeşe kasayı açtıran silahlı kişiler kasadaki paraya dokunmadılar. Ancak 10 kilo kadar altın ile 3.4-4 milyon lira değerinde pırlanta eşyayı bir torbaya doldurarak olay yerinden kaçtılar.

Olaydan sonra bölgeyi bütünüyle saran ve çevredeki bütün mahallelerde geniş çaplı aramalar sürdüren güvenlik kuvvetleri silahlı 4 kişiye rastlayamadılar. Silahlı kişilerin bir ara görüldükleri ancak daha sonra iki gruba ayrılarak izlerini kaybettirdikleri ve kaçtıkları öğrenildi.

- Göztepe Akşam Ticaret Lisesi'nde 3 faşistin ihbarı üzerine 3 devrimci öğrenci gözaltına alındı. Nusret Ekşi, Aydın Balıkçı ve Melih Palavracıoğlu adlı öğrencilerin 17 Mart günü faşistlerin ihbarı üzerine gözaltına alınmaları ile ilgili olarak bir açıklama yapan arkadaşları,

"Gözaltına alınan arkadaşlarımız 12 Mart'ta dersleri boykot ettikleri gerekcesiyle gözaltına alındılar. Oysa 12 Mart'ta okulumuzda herhangi bir direniş olmadığı Sıkıyönetim yetkilileri ve okul idaresi tarafından daha önce açıklanmıştı. Suçsuz olan arkadaşlarımızın serbest bırakılmalarını istiyoruz. Bu bir faşist tertiptir." şeklinde konuştular

FAŞİSTLER DOLMUŞ VE TAKSİ SÜRÜCÜLERİNDEN HARAÇ ALIYOR

Bursa'nın çeşitli semtlerinde faşistlerin dolmuş ve taksi sürücülerinden haraç aldıkları bildirildi. Bursa Valiliği ve Emniyet müdürlüğüne başvuruda bulunan şöförler can ve mal güvenliklerinin kalmadığını belirttiler Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan şöförler Derneği Başkanı İsmet Sezer" çoluk çocuğun ekmek parası uğruna gece yarılarına kadar halkın hizmetinde bulunan esnafımıza yapılan bu yasa dışı hareket bizi fazlasıyla üzüyor ve rahatsız ediyor" dedi.

VİRANŞEHİR'DE POLİS OTOSU TARANDI

Urfa'nın Viranşehir ilçesinde devriye gezen polis otosuna kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ateş açıldı. Olay sırasında ölen ya da yaralanan olmadı.

ANTAKYA'DA VE SAMANDAĞ'DA 450 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Antakya ve Samandağ'da bin dolayında asker ve polisin katıldığı geniş çaplı aramalar yapıldığı öğrenildi.

Önceki gün Samandağ'da yapılan arama sırasında sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Antakya'da 350 dolayındaki yurttaş gözaltına alınırken, bir buğday tarlasına gömülü iki otomatik tüfek bulunduğu belirtildi.

ADIYAMAN KAHTA'DA POLİS OTOSU TARANDI

Adıyaman'ın Kahta ilçesinde devriye gezen bir polis otosu kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşunlandı. Olayda bir polis memuru yaralandı. Yaralanan polis memuru Şükrü Aydoğmuş hastanede tedavi altına alındı.

Yozgat'da gözaltına alınan köy muhtarının hayatından endişe ediliyor

Yozgat'a bağlı Boğazlıyan kasabasının Üçoba Köyü Muhtarı Halim Karaaslan'dan, gözaltına alındığı 21 Mart gününden bu yana haber alınamadığını bildiren yakınları, Karaaslan'ın hayatından endişeli olduklarını belirttiler.

Ailesi bir jandarma birliği tarafından sabaha karşı evinde yapılan aramadan sonra gözaltına alınarak götürülen Muhtar Halim Karaaslan'ı tüm aramalarına karşın Boğazlıyan ve Yozgat Emniyet Müdürlüklerinde bulamadıklarını bildirdiler.

Grevlerinin 166. gününde Bitik Kum Ocağı işçileri, ilk günkü gibi kararlılar.

Bitik Kum Ocağı işçileri, haklarını alıncaya kadar mücadelelerini sürdürecek

ANKARA(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden İş Sendikası'nda örgütlenen Bitik Kum Ocağı işçilerinin grevi, 166. gününü doldurdu. İşçiler haklarını alıncaya değin mücadelelerini sürdüreceklerini söylediler.

İstanbul yolu üzerindeki Bitik Kum Ocağı işçilerinin 5 Ekim 1979 tarihinde başlatkıkları grev, 166. gününde de aynı inançla sürdürülüyor. DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası'nda örgütlenen Bitik Köyü Kum Ocağı işçileri ekonomik ve demokratik istemlerine cevap vermeyen, toplu iş sözleşmesi görüşmelerine oturmayan ve 15 işçiyi atarak işyerini kapatan işveren Emin Yargucu'nun uzlaşmaz tutumu nedeniyle greve gitmişti.

Kum Ocağı, işçileri sözleşme görüşmelerinde iş güçlüğü zammı verilmesi, iş ve can güvenliğinin sağlanması, sağlıklı çalışma koşullarının oluşturulması ve sosyal haklarının verilmesini talep etmişlerdi. Bu istemlere işverenin yanıtı ise "sizleri işten attım, işyerini kapattım" şeklinde olmuştu.

Hüseyin Yıldız'ın cenazesi Gültepe ve çevre mahallelerden gelen yaklaşık 1000 kişilik bir halk topluluğu tarafından toprağa verildi.

FAŞİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN HÜSEYİN YILDIZ'IN ANNESİ:

"Ben bir fidan diktim , onlar kesip beni gölgesiz bıraktılar"

- **Ana Yıldız, cenaze törenine katılan kalabalığa bakarak; "Hüseyinimi vurdular ama anladım ki hepiniz benim Hüseyinimsiniz"**

Esat PAPİLA

Şişli durağında bindiği minibüsün içinde faşistler tarafından katledilen Hüseyin Yıldız'ın cenazesi, Gültepe halkının düzenlediği bir törenle toprağa verildi. Hüseyin Yıldız'ın cenazesini Nurtepe camiinden alan yaklaşık 1000 kişilik bir halk topluluğu, üzerinde 'Hüseyinler ölmez, kanı yerde kalmayacak, Gültepe halkı', "Faşizme ölüm tek yol devrim', "Hüseyinin hesabı sorulacak" yazılı pankartlar olduğu halde Hastal mezarlığına doğru yürüyüşe geçti. "Hüseyin'in hesabı sorulacak", "Hüseyinler ölmez", 'Kahrolsun faşizm" vb. sloganlar söyleyerek mezarlığa gelen halk, cenazenin toprağa verilmesi ve yapılan konuşmadan sonra dağıldı.

Törenden sonra konuştuk Hüseyin'in annesiyle. Göz pınarları kurumuştu ağlamaktan, "Tarlalarda çalıştım. Kış kıyamette, karda sırtımda dağlara çıkardım. Böylelikle büyüttüm ben çocuklarımı. Kurda kuş'a yem olsun diye değil" diyordu. "Hüseyin 4 çocuğumdan en küçüğü idi. Daha 15 yaşında idi ne istediler oğlumdan, yetimimden. Babasını kaybettiğimiz 3 yıl kadar oluyor. ... Ok meydanı'ndan geliyordu. Abisinin yanından. Abisi kaza geçirmiş ameliyat olmuştu. Onu görmeye gitmişti. Biz dayısına gidiyorduk, gelmedi bizimle.. Ben eve gideyim dedi. Ne bileyim, takip ederlermiş herhalde. Minibüste adını, nereye gittiğini sormuşlar, sonra da vurmuşlar onu."

"Benim çocuğum vuruluyor onu hastahaneye götürmüyorlar da, gidiyorlar benim evimi sardıktan sonra kapısını kırarak içeri giriyorlar. Ayıptır söylemesi iççamaşırlara kadar ortaya atmışlar. Kaşıklara varıncaya kadar herşeyi yerle bir etmişler... Halaoğlu ile 2 arkadaşını götürüp, döverek sorguya çekmişler. 'Ölen de sizin gibi komünist miydi' demişler. Çocuğumuz öldürülüyor gene gelip bize baskı yapıyorlar, ne istiyorlar oğlum? Demirel koltuğa gerilip şöyle şöyle yaptık diyor, sonra gelip solcudur diye benim oğlumun başını vuruyor... Büyüttüm bu yaşa getirdim. Asker edeyim dedim.Sonra da evlendireyim.. Asker edemeden elimden aldılar.. Zehir gibi okuyordu. Ortayı bitirdi. Durumum iyi olmadığı için okutamadım. Ben bir fidan diktim, onlar kesip beni gölgesiz bıraktılar."

Annesi son olarak, çevresinde toplanan Hüseyin'in arkadaşlarına dönerek, "Hüseyin'imi vurdular, ama öldüremediler. Hepiniz benim Hüseyinlerimsiniz" dedi.

Son Havadis'in en son havadisi

Polis ve jandarma bastırınca banka baskını yarım kaldı
TERÖRİSTLER SİNEK GİBİ AVLANDI
Olay yerine toplananlar teröristleri yakalayan güvenlik kuvvetlerine tezahürat yaptı

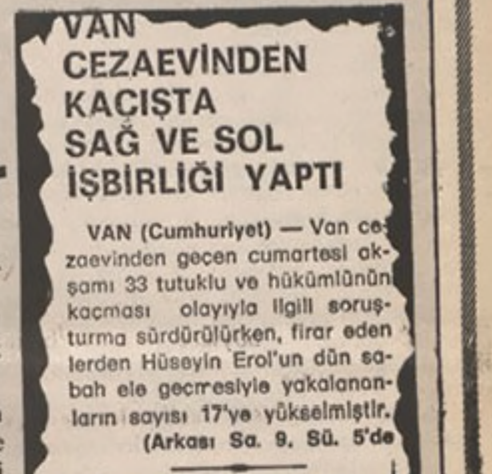
İktidar yanlısı olmanın veya iktidarın sesi olmanın da bir kuralı veya raconu olmalı değil mi? Hükümetini çok seviyorsan onu övme özgürlüğün de elbette olacak. Ama herhalde yanda filmini gördüğünüz haber bu özgürlüğün bir ürünü olmamalı.

Olayın nasıl olduğunu biliyorsunuz. Güvenlik kuvvetleri, bankaya kredi almaya gelen öğrencileri soyguncu zannedince İstanbul büyük bir heyecan geçirmişti. Bankadan hiçbir karşı koyma sözkonusu olmadığı halde gaz bombaları hazırlanmış, teslim ol çağrıları yapılmış, trafik saatlerce kesilerek banka kuşatılmış ve bu sırada epey cam-çerçeve yere inmişti.

Olayın aslı anlaşılınca İstanbullular bir oh çekmişti Ertesi günkü gazeteler Son Havadis'in dışında olayı olduğu gibi vermişlerdi. Son Havadis'e gelince, O kredi almaya gelen öğrencilerle banka personelini "terörist" olarak tanıtmış ve "sinek gibi" avlatmıştı. Sineklik suçlamasıyla karşı karşıya kalan banka personelinin dava açıp açmadığını bilmiyoruz ama, öğrendiğimiz kadarıyla, Demirel, gazetede yere yatırılmış durumda resimleri çıkan banka personeli ile öğrencileri çevresindekilere gösterip, "bakın burunlarını nasıl sürttürüyorum." diye övünüyormuş.

Aynı gazete, ertesi günkü sayısında, bu operasyona katılan polisleri "Bizim Barettalar" diye övünce, Demirel daha bir keyiflenmiş.

Devleti yıkmak için çalışanlar

VAN CEZAEVİNDEN KAÇIŞTA SAĞ VE SOL İŞBİRLİĞİ YAPTI

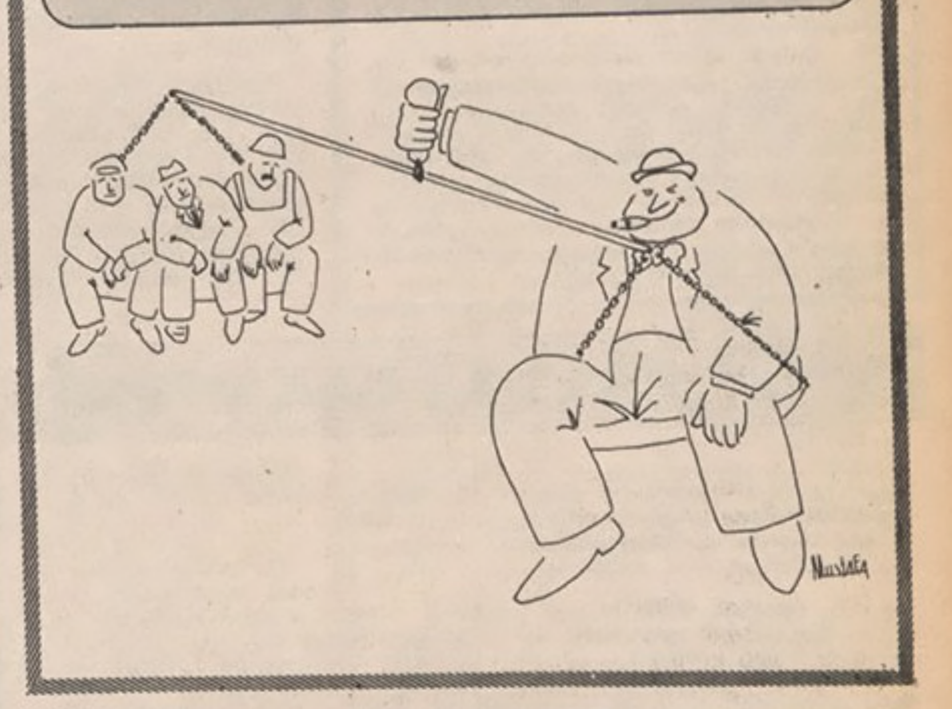
VAN (Cumhuriyet) — Van cezaevinden geçen cumartesi akşamı 33 tutuklu ve hükümlünün kaçması olayıyla ilgili soruşturma sürdürülürken, firar edenlerden Hüseyin Erol'un dün sabah ele geçmesiyle yakalananların sayısı 17'ye yükselmiştir.

(Arkası Sa. 9. Sü. 5'de

Bu haberde şaşılacak bir taraf görmüyorsunuz değil mi?

Bu işte kardeş Cumhuriyet'in Van muhabirinin bir suçu olmasa gerek.

Çünkü büyüklerimiz eskiden beri demiyorlar mıydı, "sağ ve sol devleti yıkmak için işbirliği yapıyor" diye...

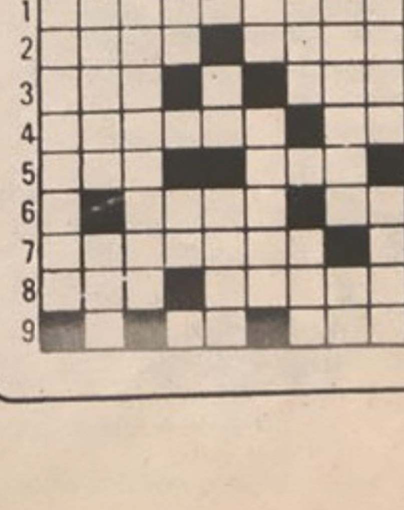
BULMACA

SOLDAN SAĞA;

1- Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi.
2- Bir ayıklama aracı - Hazar Denizi nin doğusunda bir göl adı.
3- Gizli bir güvenlik teşkilatımızın kısa adı - Bayağı anlamında bir sözcük.
4- Yüzeyi ışığa karşı duyarlı bir madde ile kaplı kâğıt üzerine kalıptan çekilmiş resim kopyası - bir renk
5- Defa, sefer - İnsan türünün belli başlı ve sürekli çeşitlerinden her biri.
6- Bir değerin aynı cinsten başka bir değere bölümü (matematikte) Bir haber ajansımızın simgesi.
7- Cambaz.
8- Kömür işletmelerimizin kısa yazılışı - Ağır basan anlamında bir sözcük.
9- Duman kiri - Böbreğin, boşaltım yollarında oluşan ince ve katı tanecikler.

YUKARIDAN AŞAĞIYA,

1- Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi yanlısı.
2- Paris'te bulunan bir saray adı (okunuşu) - Bir kuvvet komutanlığımızın simgesi.
3- Zorla anlamında bir sözcük.
4- İlkel bir silâh - Tersi: Orduda bir aşama.
5- Boru sesi - Akla ve gerçeğe aykırı.
6- Eski Mısır'da bir güneş tanrısı - Savrulmak için hazırlanan dövülmüş ekin yığını.
7- İki şeyi birbirinden ayıran uzaklık - İstemdışı yapılan bir hareket.
8- Dilenciye verilen para - Bakır madeninin simgesi.
9- Kemiklerin iç boşluklarını dolduran yağlı madde - Bilici.

DUNKU BULMACANIN ÇOZUMU

SOLDAN SAĞA;
1- İstihdam. 2- Mart - Kıl. 3- Brahman. 4- İskandil. 5- TL - Ak. 6- zÖ Eleme. 7- Karides. 8- Ur - Me - Ela. 9- Radar - Nil

YUKARIDAN AŞAĞIYA;
1 İmbik Kur. 2- Sars - Zara. 3- Traktör 4- İthal İma. 5 Mn - Eder. 6 Adale 7- aknl - Esen 8- Ml - Lam - Ll. 9 Lt. Kemal.

EĞİTİM

Demirel okulları MHP'lilere teslim etti

Ders kitapları müfredat programları

Yaşar ÇAĞLAR

Eğitimin içeriği "müfredat programları" ile belirlenir. Öğretilecek dersin amacından seçilen konularına ve bu konuların öğretilmesine dönük yollara dek tüm etkinliklerin çevresi programlarda çizilir. Programlara uygun olarak oluşturulan ders kitapları öğretmen, öğrenci, veli denetleme yetkisinde olanlar açısından o denli öne geçirilmiştir ki çoğu kez öğretimin kendine özgü araçlarından biri olmaktan çıkarılarak hemen herşey ders kitabı boyutuna indirgenmiştir.

Hiç bir pedagojik kuralla açıklanamayacak denli "ders kitabı şartlanmışlığı" ile karşı karşıya gelinilmiştir. Yıllardır Türkiye'de eğitimin ölçütü ders kitaplarıyla sınırlandırılmış bulunmaktadır. Öyle bir şartlandırma ki eğer öğrenci kitap dışında soruyla karşılaşırsa karşı çıkabilmekte, eğer Bakanlık müfettişi sınav evrakında kitap dışı soru görürse öğretmene soru açabilmektedir. Giderek yıllarca eğitimle ilgili ilerici, demokrat, devrimci çevreler bile "ilericilik" adına çok kitaba karşı tek kitap, ucuz ders kitabı vb. solganlarla mücadele ettiklerini sanmışlardır.

Ders kitabı şartlanmışlığının kırılarak işin özüne, yani müfredat programlarına yönelmek gereği açıktır. Bu programlar tümüyle ülke gerçeklerinden kopuk, öğrencinin doğayı ve toplumu bilimsel olarak algılamalarının karşısında engel, pedagojik anlamda da öğrencinin kendi konumuna yabancılaşmasına özen gösteren içeriktedirler.

1976'da MC.'nin kültür ve toplumsal bilimler desleri için yazdırdığı ders kitaplarına türlü çevrelerden tepkiler doğmuş, Danıştay bazı kitapların okutulmasını durdurmuş idi. Necdet Uğur döneminde bu kez "çağdaş içerikili" ders kitapları hazırlanıncaya dek eski kitaplara dönülmesi kararı alınmış ve uygulama bu yönde sürdürülüp gelmişti. Bu "eskimiş" içerikli "eski ders kitapları"nın dillerinin "öztürkçeleştirilmesi" ile "çağdaşlaştırılması" yapılmışken bu kez Yeni MC. aynı kitapların "millileştirilmesi" için dilini eskiye doğru değiştirme çalışmaları yaptırmaya başlamıştır. Bu işte görevli bürokrat ve teknokratların hemen hemen aynı kişilerden oluştuğunu bilmekte yarar var.

İçeriği değişmeyen ders kitaplarının diliyle oynanması ve dil üzerinde biçimsel kavganın sürdürülmesi aldatmacadan öte bir anlam taşımamaktadır. Kimi çevreler eğer bu biçimsel kavganın ötesinde gerçekten "halktan yana" var olacaklarsa eğitimin içeriğinin demokratikleştirilmesi doğrultusunda, eğitim programlarının şu içeriğe kavuşturulmasında da taraf olduklarına kamuoyunu inandırmalıdırlar:

Eğitimin içeriği demokratikleştirilerek öğrencilerin "doğanın ve toplumun diyalektik sürecini bilimsel yöntemlerce kavramaları, bilimin doğa ve toplumun değiştirilmesinde insanoğlunun eline verdiği olanakları benimsemeleri, doğa ve toplumun insanlığın daha mutlu ve eşitçe yaşamaları için değiştirilmesine bilinçli olarak katılmalarını" sağlayacak bir program ve ders kitabı anlayışı doğrultusundaki devrimci mücadeleye katılmalıdırlar. Bunu biryana bırakarak göstermelik dilcilik oynayanlar sahteciliği aşamayacaklardır.

Eğitimin özünde yapılması gerekenlere yan çizerek, ele geçen olanaklar savsaklanarak "ilericilik, çağdaşlık" adına biçimsel "dil"cilik yapanlar halkımıza karşı tarihsel sorumluluktan kurtulamayacaklardır. Bu doğrultuda önümüzdeki mihenk taşı durumunda uygulamalar geliyor. Alınması gereken tavırlar konusunda biz uyarılarımızı sürdüreceğiz. Tüm çevrelere de anti-faşist görevlerini anımsatıp, sergileyeceğiz davranışlarını halkımız önünde.

● KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRÜ: "ALLAH BİZE BU GÜNLERİ DE GÖSTERDİ, BUNDAN SONRA BİZİM BORUMUZ ÖTECEK."

● ARİFİYE ÖĞRETMEN LİSESİ MÜDÜRÜ: "ÜLKÜCÜ-MİLLİYETÇİ OLMAYANLARIN BAŞLARI EZİLECEKTİR"

Demirel hükümetinin kurulmasıyla birlikte kıyım ve sürgünler her geçen gün ileri boyutlar kazanırken okulların da giderek MHP'lilere teslim edildiği belirtildi.

KAYSERİ

Kayseri Lisesine müdür olarak atanan ve MHP militanı olduğu bildirilen Mehmet Yontar'ın öğretmenler kurulunda: "Allah bize bu günleri de gösterdi, bundan sonra bu okulda bizim borumuz ötecektir" dediği ileri sürüldü.

Müdürün atadığı yeni yardımcılarından Osman Özdemir'in ise "Bu okulu ülkücü -milliyetçi yapacağım, bunun için kurban ve fedai gerekiyorsa ben buna çoktan hazırım" dediği öne sürüldü. Makamına "Süngülü mavzer" tablosu asan Osman Özdemir'in daha öncede Pazarören öğretmen Lise'sinde kendi evini dinamitleyerek devrimci öğretmenleri suçladığı ve şikayet ettiği, ancak Pınarbaşı savcılığınca yürütülen soruşturma sonucu olayın devrimci öğretmenlerle hiçbir ilgisinin olmadığı saptanmıştı.

Şimdiye kadar 60'a yakın ilerici öğrencinin disiplin kurulu kararıyla okuldan atıldığı Kayseri Lisesi'nde müzik öğretmeni Atilla Akcalı okul içinde ve yöneticilerin gözleri önünde faşistlerin sopalı saldırısına uğrayarak dövüldüğü ve yöneticilerin öğretmene sahip çıkmadığı bildirildi.

SAKARYA

Adapazarı Ali Dilmen Lisesi Müdürlüğüne atanan Aydın Öztürk'ün belgeli bir faşiste yönetmeliğe aykırı olarak belge yerine diplomasının verilmesini istediği ancak buna karşı çıkan müdür yardımcısı Fahrettin Kurt'a küfrettiği ve tehdit ettiği öğrenildi.

Öte yandan Arifiye Öğretmen Lisesi'ne atanan yeni müdürün baskı ve saldırılardan yakınan öğrenci velilerine, "Bunların normal olduğunu, intikam alındığını ülkücü ve milliyetçi olmayanların başlarının ezileceğini" söylediği öne sürüldü.

PERŞEMBE--ORDU

Perşembe Öğretmen Lisesi'nden Feridun Cevahir, Eren Kara, Tennur Atasoy, Cahit Çalışkan, Cevdet Özalp, Atay Alp, Seyhan Güngör ve Tekin Sayın hiç bir gerekçe gösterilmeden çeşitli illere sürgün edildi. Görevlerinden alınan 4 hizmetlide Ordu'nun çeşitli ilçelerine sürüldü.

Okul müdürünün sürülen öğretmenleri okula sokmadığı gibi hasta olanları da doktora sevketmediği bildirildi.

KARGI—ÇORUM

Kargı Lisesinde görevli 6 öğretmen ve müdür yardımcısı yerlerinden alınarak başka illere sürüldü. Okul müdürlüğü görevini sürdürürken Milli Eğitim Bakanlığının 12.2.1980 tarihli kararnamesiyle Yozgat ili emrine verilen Hasip Erdoğru daha görevini bırakmadan MHP eğilimli Hakkı Yaşkabak'ın da Kargı Lisesi Müdürlüğü görevine başlatıldığı bildirildi. Okulun iki müdürle yönetildiği kaydedildi.

MİLAS

Öğrencilerin öğretmenlerinin sürülmesi ve açığa alınmasına karşı çıkmaları üzerine kapatılan Milas Lisesi 103 gün aradan sonra sıkı güvenlik önlemleri altında geçtiğimiz hafta içinde yeniden öğretime açıldı.

Kıyım ve sürgünleri protesto eden öğretmenler, müdür yardımcılığı görevini kabul etmediler. Okulda henüz bir yönetim kadrosu oluşturulamadı.

Sürülen öğretmenlere usülsüz ödeme yapılarak bir an önce Milas'tan uzaklaşmaları istendi. Ancak ödemeyi yapmakla sorumlu kişilerin yasa dışı işlemlere karşı çıktığı bildirildi.

AKHİSAR--MANİSA

Açığa alınan öğretmenlerinin geri verilmesi, öğrenci ve okul çalışanlarının iş kazalarına karşı sigortalanması, polisin okula girmemesi ve eğitimin üretime yönelik yapılmasını isteyen Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri okulda pasif direnişe geçtiler ve eğitimi öğretimi yavaşlattılar.

Öğrencilerin istemlerinin Okul Aile Birliğince de aynen benimsenmesi üzerine tarafların katıldığı ortak bir toplantı yapıldı, sorunlar tartışıldı ve birlikte hareket etme kararı alındı.

Sorunun çözümlenmesini üstlenen okul aile birliğinin yetkililer düzeyinde çeşitli girişimlere başladığı öğrenildi.

YATAĞAN--MUĞLA

Müdürleri Cemal Gürpınar'ın hiç bir gerekçe gösterilmeden sürülmesini ilerici, devrimci öğretmenlere yönelik baskı ve saldırıları protesto eden Yatağan Lisesi öğrencileri 3 gün süren bir uyarı boykotu yaptı.

Boykot süresince velilerin de çocuklarını desteklediği ve okula göndermediği bildirildi.

ESKİŞEHİR

Eskişehir Eğitim Enstitüsü öğrencileri bir günlük uyarı boykotu yaptı.

İlerici, yurtsever öğretmenlerin görevden alınarak yerlerine faşistlerin atanmasını, okuldaki baskıları ve faşist canilerin okullara devamlarının sağlanmasını protesto eden Eğitim Enstitüsü öğrencileri, 18 Mart salı günü toplu halde okulu terkederek bir günlük uyarı boykotu yaptılar.

Ders kitaplarıyla tamamlanmak istenen faşistleştirme çabaları

Diğer devlet dairelerinde olduğu gibi iktidarın tüm eğitim kurumlarını da faşistleştirme girişimleri olanca hızıyla sürdürülüyor. İlerici, demokrat yönetici, öğretmen ve öğrencilere tahammül edemediğini her olayda kanıtlayan Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri, faşistlerin görevlendirilmesinde oldukça süratli davranıyor. Bürokratik işlemlerin normal seyrini izlemesine bile sabredemiyor.

"Devlet dairelerinin devlet ve Cumhuriyet düşmanlarından temizlenmesi" safsatası ile, halktan yana yönetici, öğretmen ve hatta hizmetliler bile görevlerinden alınıyor, yerlerine bir gecede faşistler yerleştiriliyor. Kadrolaşma o kerteye vardırıldı ki, bir iki yıl önce emekli olanlar da dahil, halen askerlik görevini yapan öğretmenler de yönetici olarak atanabiliyor. Her şey bir yana sadece bu atamaların mantığı bile bu mantığın sahiplerinin ne kadar panik içinde ve halka karşı olduklarını çok net göstermektedir.

Eğitim ve Eğitimin yönetimi konusunda hiçbir yetkinlik ve deneyime sahip olmayan bu kişilerin neler yapabilecekleri şimdiden bellidir. Okulları "Ülkücü-Milliyetçi"lerin kalesi kılmaktan tutun faşistlerin birer saldırı üssü haline getirilmesine kadar buralardan yararlanılacaktır. Bizatihi okullar buna hizmet ettirilecektir. Zaten faşistler de niyetlerini saklamamaktadırlar.

Bir yandan okulları faşistleştirme çabaları hizmetlilere kadar indirilerek sürdürülürken, öte yandan da ders kitaplarının yeniden "Millileştirilmesi" adı altında kitapların içeriği ve dili faşist ideolojiye daha iyi hizmet eder bir biçime sokulmaktadır. Diğer bir ifadeyle eğitim kurumlarındaki faşistleştirme hareketi ve faşist saldırılar ders kitaplarıyla tamamlanmak istenmektedir.

Dili ve içeriği değiştirilen yeni ders kitaplarıyla yine işçi ve emekçilerin ne kadar şerefsiz ve değersiz insanlar oldukları söylenebilecek midir? Halkın ödediği vergilerle hazırlanan bu kitaplarla yine halka hakaret edilebilecek midir? Mezhep farklılıkları istismar edilecek ve ırkçı şoven propaganda körüklenebilecek midir? Ve en önemlisi ilerici demokrat kamuoyu ve demokratik örgütler böylesi bir duruma seyirci kalacak mıdır?

Bütün bu ve benzeri sorular önümüzdeki günlerde kuşkusuz çok daha netleşecektir.

Çevreyi aydınlatırken eriyen öğretmen

Abdülkadir ERGÜL

İlkokulların ya koridorlarında ya da merdiven başlarında görülen bir yazıyı anmak istiyorum. Yazı şu: "Öğretmen muma benzer, çevreyi aydınlatırken kendisi erir." Kuşkusuz öğretmeni yücelten bir anlam verilerek yazılmış bir yazı bu. Bir amaca adanmak. Onunla özdeşleşmek, onla varolmak. Vurgusu bu. Öğretmeni tanımlamayı bu sözden beklemez isek de, savsöz niteliği kazanmış karakteriyle bu halıyle yanlış bir öğretmen yansıtmasına da iznimiz olmamalı.

Gerçekten öğretmen, erime sürecinde kendini yenilemeyi bir yana bırakmış, taşıllaşmış bilgi aktarıcısı mıdır, yoksa bilginin diyalektiğini kavrayıp bilgiye hükmeden, yasayı içinde yaşadığı toplumda somutlamaya zorunlu kişi midir? İlki durağan, ikincisi devingendir evetlenen yanıtların. İlki ölgün, ikincisi dinçtir. İlki eriyen, ikincisi oluşandır. İlki, enflasyonun, devalüasyonun katmerleştirdiği geçim sıkıntısıyla kürsüye geçen öğretmeni, o an öğrenciye aktarmakta olduğu bilgiden ayrık tutar; ikincisi bu kaygı ile bilginin etkileşiminde bütünlenir. Enflasyon salt kitapların bölüm başlıklarında değil, öğretmenin belleğinde, etinde, kemiğindedir. Bilgi kendidir, bilgi toplumdur. Bilgi aktarıcısı değil, bilgi yaratıcısıdır. Oyundaki bir piyon değil, oyunun kurallarını değiştirendir.

Günümüz öğretmeni, çözülen değil, örendir. Egemenlerin istediklerince biçimleyecekleri mum yumuşaklığında değil, çağının gerçeğini kendinde imbikleyen çifte su verilmiş çeliktir.

Nasıl, Cevat Fehmi Başkut'un Paydos'undaki ezik, mütevekkil, umarsız öğretmen bugünün öğretmenini anlatamaz ise, "Öğretmen muma benzer, çevreyi aydınlatırken erir" sözü de o denli anlamsız, o denli yanlıştır.

GOGOL — PALTO — CEMAL KARABAŞ

Eğitimdeki aksaklıklar ekonomik yapının bir yansımasıdır

Faik AKÇAY

Ekonomik düzenle, eğitim dizgesi (sistemi) arasında sıkı bir bağ vardır. Eğitime biçim veren ekonomik yapıdır. İnsan, yaşamını sürdürebilecek ölçüde üretimde bulunduktan sonra eğitime zaman ayırabilir. Bu kural, büyükler için olduğu kadar, küçükler için de geçerlidir. Küçükler üretim yapmazlar kuşkusuz. Küçükler adına çalışan ana-babalar bu gereksinimi karşıladıkları oranda, yavrularının eğitimine uygun ortam sağlayabilirler.

Ülkemizde eğitim sözde parasızdır. Özellikle ilköğretimde parasız eğitim yapıldığı sakız edilir ağızlarda. Ama bu sözlerin gerçeklerle bağdaşır yanı yoktur. Devlet kuru bir çatı çatar, birkaç harita, sıra, masa verir, sonra çekilir bir vana.

Varlıklıların oturduğu bölgelerde kurulan okulların tüm giderleri eksiksiz karşılanır. Pırıl pırıl salonlar, derslikler, okuma salonları, oyun alanları kurulur. Ama çocuğuna defter, kitap almakta güçlük çekenlerin bulunduğu yörelerde yıllarca tamtakır durur eğitim kurumları. Araç-gereçte yoktur. Böylece ekonomik eşitsizlik eğitim alanında da sürer, gider.

Haritaların, kitapların, araçların içinde yüzenlerle, ders kitabını bile almakta güçlük çekenlerin çocukları, eşit koşullar altında eğitiliyor, öğrenim görüyor denemez. Evine dönünce çöp yığınlarıyla karşılaşanlarla, kitap yığınlarıyla karşılaşanlar arasında bilgilenme yönünden korkunç bir uçurum olacaktır doğal olarak.

Gerekli besini alamayan, kuru ekmekle zeytini güçlükle bulabilenle, dilediklerini alarak, ucundan ısırıp sokağa fırlatanlar arasında ruhsal, bedensel yönden belirgin farklılıklar çıkar ortaya.

Bunlar, içinde yaşadığımız toplumun somut olgularıdır.

Eğitimi düzeltmek, toplumdaki kaynaşmaları, huzursuzlukları gidermek istiyorsak, ekonomik eşitsizlikleri ortadan kaldırmak zorundayız. Bunu sağlayamadığımız sürece, içinden çıkılmaz yığınla sorunlar yakamızı bırakmıyacaktır.

Açığa alınan bir öğretmenin kaleminden

"Maraş olayını protesto etmek suç olmamalıydı"

AYTEN UYAN

Selvi Bacı'dan çıkıp bir başka gecekonduya yöneliyorum. Kapıda büyük bir beyaz köpek yatıyor. Ses çıkarmıyor. Kapıyı çalmadan giriyorum.

"Huuu! Kim var kim yok?"

"Biz varız, hoş geldin hoca!"

"Sağ olun. Nasılsınız?"

"Nolsun her gün kavga. Faşistler durmadan saldırıyor."

Duvarda bir saz asılı. Televizyonun üzerinde Yılmaz Güney'in çerçeveli bir resmi. Küçük kızı el bezi örüyor.

"Kızın maharetli."

"Dünürcüsü var akşam sabah." Anasının yanıtına gülüyor 8 yaşındaki kızı kıkır kıkır. Babasının gözleri bulutlu, yüzü endişeli.

"Hüseyin abi, çocuklarının öğretmenleri açığa alındı mı?"

"Alındı."

"Henüz öğretmenlerin birçoğu okullarına geri verilmedi. Bu konuda ne söylemek isterdin?"

"Öğretmenlerin görevlerinden alınması yanlış uygulamanın ötesinde, sol kesime baskı anlamını taşır. Herkesin bildiği gibi, Maraş olaylarını yaratanlar hem yasalara, hem de düşünce özgürlüğüne göre suç işledi. Bu olayı protesto etmek suç olmamalıydı. Öğretmenlere uygulanan görevden alma işlemleri, partizan tutum ve davranışın bir örneği, saydığı gibi, Maraş katliamının suçlularını HIMAYE anlamını da taşır."

"Yeni verilen öğretmenleri olumlu karşılaya bilir miyiz?"

"Halk, çocuklarını bu öğretmenlere teslim etmemeli, yeni verilen, bu günkü partizan tutumu taşıyan bir öğretmense, buna karşı çıkmalı."

"Okullardaki eğitim aksaklığının nedeni sizce nereden kaynaklanıyor?"

"Partizanca tutumlardan. Kendi gibi düşünmeyenleri baskı altında tutmak. Halkın düşüncelerine eğilmiyorlar, sadece kendilerini haklı görüyorlar. Öğretmenleri değiştiriyorlar. Bunu öğrenciler ve halk tepkiyle karşılıyor. Bütün sorunlar bundan doğuyor."

"ÖĞRETMENLERİN MAĞDUR EDİLMESİ İÇİN NE GEREKİYORSA YAPILDI. AÇIK MAAŞIMIZ BİLE YA HİÇ ÖDENMEDİ YA DA GECİKTİRİLDİ"

"Adınız?"

"Hüseyin"

"Ne iş yapardınız?"

"Öğretmendim, açığa alındım."

"Açığa alınınca ekonomik yönden etkilendiniz mi?"

"Etkilenmemem olanaksız. Hepimiz ekonomik açıdan zor durumdayız. Günümüzün koşulları belli. Hele son zamanlardan sonra çift maaş alanlar bile hayat pahalılığı altında ezilirken, benim bu soruya olumlu yanıt vermem olanaksız. Tek maaşla geçinmek zorunda olan evli ve çocuklu arkadaşlarımızın durumu ise daha da kötü. Bir de açık maaşına kaldığını düşünün... Hakkımız olan üçte iki maaşımız zamanında ödenmelidir, yetmese bile ev kirasını verebiliriz... Öğretmenlerin mağdur edilmesi için ne gerekiyorsa yapıldı. Sudan bahanelerle üçte iki maaşlarımız ya hiç verilmedi, ya da geciktirildi. Bu haksız ve anti-demokratik uygulamalar bizleri halkımızın mücadelesinden koparamaz."

"Açığa alındıktan sonra geri iade edilmeniz konusunda neler yaptınız?"

"Anayasa'da bize halkımızın sevincinde ve acısında birlikte olma olanağı tanıyan maddeler var. Biz bu hakkımızı kullandık. Baskılarla bize Maraş katliamını ve o günden bu yana yüzlerce yurttaşımızın katledilmesini onaylatamıyacaklar. Yasalara göre, işten atıldıktan sonra, 10 gün içinde gerekli soruşturmanın yapılması, aksi takdirde göreve iade edilmemiz gerekirdi. Bu yapılmadı. Danıştay'a gerekli başvurumuzu yaptık. Hakkımızı alıncaya kadar mücadelemizi sürdüreceğiz."

"Yerinize yeni öğretmenler atanırsa bunu olumlu karşılar mısınız?"

"Bu konuda herhangi bir şey söyleyemem. Yalnız bizlerin yerine kendini aday olarak takdim eden görev sevdalısı (!) kişilerin tavırları, faşist katliamları onaylamakla eşanlamlıdır."

BİTTİ

Doğan Öz'ün anısına

ÖNSÖZ

Onurlu bir savaş sürer yurtta
Tutsaklığı, onursuzluğu
Yok etmeye yönelen
Bir yanda işçiler gecekondular
Köylüler boz tarlalar
Aydınlar ve genç gelecek.
Onurlu bir savaş sürer yurtta
Güzeli aydınlığı
Hak etmeye yönelen
Bir yanda yaratış gerçek
Yiğitlik erdem sevgi
Nasır ter emek
Onurlu bir savaş sürüyor yurtta

İLKYAZ 1977

Gelin dostlar bu da bir teklif:
Savaşa savaş açalım
Çocuklarımızı solukbeniz yapanın savaşına
Kırlarımızı ıssız koyanın
Savaşına
Vietnam'da köy yakanlara
Tüm fıkara halkları yıkanlara

Korkarlar inan
Gelin bu işi yapalım
Kuyruklu arabalı
İtlerle onların ortakları
Gelin dostlar savaş açalım
Yarının güzelliğini engelleyene

Dostlar biz ölmeyiz savaşta
Yarının doğması bizden yana
Koş anadolulum kurtuluşa
*Koş yoksul uluslara
Kötülerin savaşına savaş açtık
Hak bizden yana

(*) Doğan Öz'ün bu şiirleri (Biz ölmeyiz) adlı kitabından alınmıştır.

Ortaöğretimde öğrenci olayları

Behzat AY

"Bugünün öğrencileri kendilerinden önceki kuşaklara oranla, zihinlerini geliştirme olanaklarını çok daha erken elde ederler. Ayrıca, çevrelerindeki etki gösteren toplumsal ve uygar akımları daha kolayca benimseyebilecek durumdadılar. Bundan ötürü, ortaokul ve lise öğrencilerinin, üniversite öğrencilerinin eylemlerine katılmalarına, hatta kimi gelişme yolundaki ülkelerde Üniversite öğrencilerine benzer davranışlarda bulunmalarına hiç şaşmamak gerekir."

Yukarıdaki paragrafı, konumuza uygunluğu nedeniyle, UNESCO'nun 15 dilde yayımlanan aylık dergisi "Görüş"ün Haziran 1973 sayısındaki UNESCO Genel Başkanının (Rene Mahue) "Dünyada Gençlik, Toplumda Çatışmalar" adlı yazısından alıntıladım.

Son bir kaç yıl içinde, üniversite ve yüksek okullardaki olaylara benzer olayların ortaöğretime de sıçradığına tanık oluyoruz: Kavgalar, silah kullanmalar ve boykotlar... Bu gibi olaylar, kuşkusuz ki, ilgililerin, eğitimcilerin, ana-babaların ilgilerini çekmektedir; şu ya da bu şekilde düşündürmektedir. Çünkü dolaylı ve dolaysız olarak ilgilenmeleri gereken bir konu, bir olaydır.

TOPLUMDAN SOYUTLANAMAZ

Önce şunu söyleyelim. Öğrenciler toplumdan soyutlanamaz. Öğrenci olayları da... Toplumumuz azgelişmişliğin sancısıyla kıvranırken, düzensizliğin çalkantıları içindeyken, öğrencilerde bir sessizlik beklemek, iyimserliğin de ötesinde "düş" olur. Hele de, bilerek veya bilmeyerek, toplum "cephe"lere bölünmüşse, "cephe"ciliğin okullara da yansımayacağı söylenemez. Toplumun kimi kesimlerinde "kıyılanlar" ve "kayrılanlar" oluyorsa, bu durumdan da öğrenciler herhalde etkilenecektir. Etkilenecektir, çünkü, kıyılanların ve kayrılanların çocuklarıdır. Çünkü, cephelere bölünmüş toplumun çocuklarıdır. Bu düzensizliğin, bu çalkantının içinde yaşayan, yaşarken de birtakım sonuçlara varan ve zarar görenlerden bir kesimimiz de öğrecilerimizdir. Öğrencilerimizdir, kendilerine ders kitabı olarak verilen kitapların dil ve içerik yönünden tutarsızlığını görenler, öncelikle... Aydınların, bu kitaplara henüz tepkileri olmadan, önce şaşıranlar onlardır. Ders kitaplarının dilini anlayamadıkları için "osmanlıca" sözlük arayanlar onlardır. Anlayamadıkları, ezberleyemedikleri için "zayıf not" alanlar da onlardır. Ayrı "mezhep"lerden olan, fakat, ayrı mezhepten olmanın ayrıcalık doğurmaması gerektiğini bildikleri halde, mezhep ayrıcalığı yapan kitaplarla karşılaşanlar yine önce onlardır. Bakanlığın, "birkaç sayfasını yırtın" buyruğu vermesi üzerine, okulların önlerinde, felsefeyi sefalete çeviren "Felsefeye Başlangıç" kitabının birkaç sayfasını değil tamamını hınçla yakma heyecanına da —yaşları gereği— kapılanlar onlardır. Çünkü, Bakanlığın buyruğunu öğrendikleri gün, gazetelerin birinci sayfasında, "Felseye Başlangıç yazarının altı ay hapsi istendi" başlığı altında yayımlanan haberi de okumuşlardı. Ortaöğretimdeki öğrenciler, üniversitelerde ve yüksek okullarda düşün ve inançları yüzünden abilerinin çarpıştıklarını da gazetelerden okuyorlar, radyodan duyuyorlar, geceleri evlerinde birinci ağızdan dinliyorlar. kimi örgütlere, kuruluşlara, gazetelere, gazete okuyanlara da saldırıldığını günü gününe izliyorlar. Bütün bunların dışında, çağlarının gereği özellikleri de var.

SONUÇ

İlgililer, yöneticiler, eğitimciler, öğrenci olayları karşısında serinkanlı olmalıdırlar. Daha geniş düşünmelidirler. Katı ve keskin uygulamada bulunmak, disiplin cezalarına sarılmak, sanıldığı gibi yararlı olmaz. Zararı olur. Arı kovanına yeni bir çomak sokmaya benzeyebilir. Sosyal olayları inceleme yöntemine başvurarak, "neden-sonuç" ilişkisine başvurmak, nedenler üzerinde durmak, doğru olur. Disiplin cezaları, okuldan uzaklaştırma gibi işlemlerin yerine, ünlü eğitimci Pestalozzi'nin, "en büyük eğitim gücü sevgidir" ilkesi, ilke edinilmelidir. Ve de, Sinsing Hapisanesi Müdürü Dr.Glück'in —belleğim yanıltmıyorsa—, "kurumumuza getirilen suçluların büyük bir bölümü okuldan uzaklaştırılanlardır" sözü de unutulmamalıdır.

"İşkenceciler arasında Lâdik"

(Baştarafı 1. Sayfada)

Gördükleri işkenceyi şövle anlattılar.

KAHRAMAN KAYA:

"25. 2.1980 günü savcılıktan arandığımı duydum. Savcılığa gittim. Bana, karakolda ifaden alınacak oraya git" dedi. Karakola vardım. Bir gerekçe göstermeden nezarete attılar. Giresun'dan bir ekip gelip beni alarak Çarşı Karakolu'na götürdü.

"Karakolda bana bazı olayları kimlerin yaptığını ve bazı isimleri sordular. Ben[illegible]lardan haberim yok dedim. İşkence yapacaklarını, hatta öldüreceklerini söylediler. Yine bilmediğimi tekrarlayınca ayakkabımı ve çoraplarımı çıkararak falakaya yatırdılar. Uzun süre ayaklarıma vurdular. Tekrar tekrar sordular. Bilmiyorum dedim. Tekrar yatırdılar. Ayak parmaklarımdan, kulaklarımdan, ve cinsel organımdan elektrik verdiler. Defalarca bayıldım. Her ayıldığımda tekrar işkence yaptılar. Bu arada, bacaklarımda devamlı sigara söndürdüler. Jop sokacaklarını, ırzıma geçeceklerini söylediler.

SİZİ MOSKOVA'YA SÜRECEĞİZ, SİZİN ANANIZI MOSKOVALILAR....Tİ

"Ayaklarım iki ayak büyüklüğünde şişti. Her tarafım sızlıyordu. Bu halde üstüme bir polis binerek tuz serpilmiş yerde yürümemi istediler. Ayakta duracak güçte değildim. Devamlı düşüyordum. Her düşmemde jopla, tekme ve dayakla tekrar yürütüyorlardı. Ana, avrat sövmelerinin haddi hesabı yok. "Sizi Moskova'ya süreceğiz, sizin ananızı Moskovalılar.....ti." gibi küfürler ediyorlardı. Geceleri oturmamam için kalorifer demirine bağlıyorlardı.. Ayaklarımla basamıyor ve yıkılıyordum. Her yıkılışımda tekme, jopla vuruyorlardı.

Bu işkenceler 2. Şube ile Çarşıkapı Karakolu arasında dört gün sürdü. Gidip-gelirken halkın dikkatini çekmemek için ısrarla düzgün yürümemi istiyorlardı."

"ARA SIRA GETİRDİKLERİ ÇORBANIN İÇİNE BALGAM TÜKÜRÜYORLARDI"

Gözaltında kaldığım süre içinde sık sık ÜGD Başkanı, MHP'li faşistler gelip gittiler. Polislerin gözü önünde bana hakarette bulundular. Ben işkencelerden sızlandıkça onlar benimle alay ediyorlardı. Polislerle, birbirlerine tabancalarını gösteriyorlardı."

"11. günün sonunda getirip beni Espiye Savcılığına teslim ettiler. Savcı da durumu görüp, "Şikâyet edersen ilgilenirim ama bir şey çıkacağını da zannetmiyorum" dedi."

Kahraman Kaya kendisine işkence yapanlardan birinin Ladik ÜGD eski Başkanı Seyit Ahmet denen yeni polis olduğunu sözlerine ekledi.

FİKRET YENER:
"CİNSEL ORGANIMA TEKMEYLE VURDULAR. BAYILDIM"

İşkence gören Fikret Yener de gördüğü işkenceleri şöyle anlatıyor:

"29. 2.1980 günü gerekçesiz yere beni yakalayıp Giresun Çarşı Karakolu'na götürdüler. 6.2. 1980 günü Espiye'de vurulan CHP'li muhtar Ahmet Özkul'la Espiye Belediye Encümeni Üyesi AP'li Yılmaz Gürsoy'u kimlerin vurduklarını, Giresun'da polis otosunun kimler tarafından tarandığını sordular. Ayrıca bir çok da resim göstererek, bunları tanıyıp-tanımadığımı sordular. Ben de bu olaylardan haberim yok, bunları da tanımıyorum dedim. Bu sefer işkenceye başladılar. Cinsel organıma tekme ile vurdular. Bayıldım. Sonra falakaya yatırdılar. Tekme, tokat, jop ve falakayla altı gün işkence yaptılar. Sık sık beşinci kattan atacaklarını ve kendisi intihar etti süsü vereceklerini söylediler."

"FAŞİSTLER 'HARCIYALIM MI ABİ' DİYE SORDULAR. ONLAR DA: "BİZİ ZOR DURUMDA BIRAKIRSINIZ" DEDİLER

Fikret Yener bu süre içinde ÜGD'li ve MHP'lilerin gelip-gittiğini ve kendisine hakarette bulunduklarını söyledi. Daha sonra şöyle devam etti:

Beni iki faşistle bir yere bıraktılar. Biri İpekçi'nin katiline benziyordu. Dergi satarlarken yakalandıklarını söylediler. Polisler de, "Bunlar yasak dergiler mi, sizi niye getirdiler" dediler. Faşistler, polislerin gözü önünde bana tekme-tokat vurdular. "Harcıyalım mı abi" diye polislere sordular. Onlar da "Bizi zor durumda bırakırsınız" dediler.

Bir gün ismini bilmediğim emniyet müdürünün de ayağa kalktığı yetkili biri geldi. Beni göstererek "Bu da mı komünist?" diye sordu. Evet dediler.

"Bunların hepsini bir ahıra doldurup makinalı ile tarayacak, vücutlarında deliksiz bir yer bırakmayacaksın" dedi.

Altı gün beni işkencede tuttuktan sonra Espiye'ye getirip bıraktılar.."

Samsun'da Vali

(Baştarafı 1. Sayfada)

Adalet Bakanı ancak gecikmesinde sakınca olan hallerde sonradan, savcılar kurulunun onayına sunulmak üzere yetki verebilmektedir. Yetki verilen Turhal ilçesinde savcı bulunduğu halde bir tahkikatın ifası için şahsıma yetki verilmiştir. Samsun Valisi'nin telefonla Adalet Bakanı'na yaptığı şikayet üzerine izinli bulunan Samsun İl Savcısı Özer Gürbüz izin müddeti bitmeden telefonla göreve başlatılmış ve üç gün sonra şahsıma yetki verilmiştir. Hakkımda her hangi bir tahkikat açtırılmamıştır. Çünkü böyle bir tahkikatla Samsun'da polisin Vali ve Emniyet Müdürü'nün emri ile halka yaptırdığı işkence bütün çıplaklığı ile meydana çıkacaktı. Samsun'da adalet cihazı sindirildiği gibi halk idareden ve polisten nefret eder duruma gelmiştir. Emniyet binasının karşısında olan evimden bütün olayları açıklığı ile izlemekteyim. Yine Emniyet Sarayı'nın karşısında olan Teknik Lisede öğrenciler derste iken okul binasının iki tarafına yerleştirilmiş sivil polislerce tabanca ile ateş edilmiş ve okuldan ateş edilmiş gibi okula baskın yapılarak bütün öğretmenler dövülmüş ve öğrencilerin halkın gözleri önünde polis tarafından Samsun Valisi'nin de önünde yolda dövülmek suretiyle işkence yapılmıştır. Bu söylediklerimi delilleri ile kanıtlayabilirim. Yalnız kahvelerde masum halka çok kötü şekilde sövülerek polis işkencesinin sürdürüldüğünü ve devlet terörünün diğer terör olaylarının üzerine çıktığını söyleyebilirim. 28 senelik hakimlik ve savcılık görevimi halkı adalete doyurmak ilkesine göre yerine getirmekteyim. Suçluları kim olursa olsun takipsiz bırakmamak ve suçsuzları korumak kuralını titizlikle uygulayan tarafsız bir adalet görevlisi üzerinde yetki olayının ve etki bırakabileceğini ve geçici görev verilen yer ile memuriyet derece ve süremin uygun olmayışının da ayrıca onur kırıcı olduğunu bilgilerinize sunarım.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

ilkeşinin insafsızca sarsılmasını ele aldık.

Sonra Sayın Ilıcak, Danıştay olsun diğer yargı kurumları olsun bu gibi konular da "bilirkişi" raporu alır. Onların bilgi ve ahlak düzeyi herhalde "davalı" tarafından kabul edilir, en azından incelenir. Bu raporlarda dosyalar da bulunur. Burada bir "öğren de gel" diyeceğiz ama sizin maksadınız, hadi sizin taraflarını bir deyimini kullanayım "üzüm yemek değil, bekçi döğmek..." Yarın konuyu sürdüreceğiz.

"Amaç"

(Baştarafı 1. Sayfada)

şöyle yanıtladı:

PROGRAM VE DEVLET TERÖRÜNE İLİŞKİN ÖNLEMLER

"TV'de sunulan program hükümetin devlet terörüne ilişkin getirmeyi amaçladığı önlemler dizisi idi. İktidarın toplumumuza vermeyi düşündüğü yeni biçime yönelik siyasal propaganda idi.

Program, TRT'nin kuruluş yasasına aykırı, Anayasamızı açıkça çiğneyerek, yalan ve iftira ile dolu, objektif kamuoyunu bilgilendirmeden uzak, MHP'nin haber bülteninden derlenmiş, Türkiye toplumunun büyük çoğunluğunun düşüncesine ve istemlerine açıkça hakaret eden ilkel bir dökümandır.

Bilinmelidir ki, suçlamalar hakkında KİT Komisyonu'nda ve Millet Meclisi'nde gerekli hesap sorulacaktır."

TARIŞ IŞÇİSİ, SAVUNMA HAKKI VERİLMEYEREK SUÇLANDI

İki yıl içinde düzenli çalışmaları sonunda üretimi arttıran, verimliliği en ileri düzeye yükseltmiş olan TARİŞ işçileri suçlanmış, arlanmadan, alçakça, üretim araçlarını tahrip etmekle, dış satımları engellemekle, ulusal servetleri tahrip etmekle suçlanmıştır. Böyle bir suçlu aramak için bağımsız olması gereken TRT, yalan-yanlış bilgileri kamuoyuna sunmamalıydı. Ekranlarını yalan-yanlış verilen bilgilere alet etmemeliydi. TARİŞ işçilerinin, çalışmak isteminin, elde ettikleri işlerini yitirmemenin, canlarını korumanın ötesinde hiç bir suçları yoktu. İşçiler, istekleri TV ekranlarına gelmiyerek, onlara söz verilmiyerek, sokakta aç, sefil ve işsiz bırakılan binlercesinin düşüncesine yer verilmiyerek, savunma hakkı tanınmıyarak suçlanmıştır. TV, ekrana, işçileri topluca işten çıkartıp bir avuç faşiste işletmelerde iş verilmesine, TARİŞ işletmelerini geçmişte olduğu gibi işkence odaklarına dönüştürecek eylemlerin sürmesine yataklık eden genel müdürü getirmiştir. En azından TV ekranlarında TARİŞ'te binlerce işçiyi işten atan, işçileri hak aramak eylemi içine iten genel müdürün yanında işçilerin temsilcisi sendika yöneticilerine de yer verilmeliydi. Bu yapılmadı, kasıtlı olarak yaptırılmadı. Bizim gördüğümüz TV deki program hakkın, emeğin, çalışma isteminin, düşünme ve örgütlenme özgürlüğünün savunucuları ve onun gereğini yerine getirenleri suçlamak için bir tertiptir. Halkın sömürü ve baskılara karşı gösterdiği tepkileri terörle bir sayan, aynı kefeye koyup suçlayan ideoloji yer yüzünde yalnız faşizmdir. TV ekranlarında sürdürülen programda bu yapılmıştır.

Programın amacı toplumumuzu topyekün sindirmektir. Önümüze getirilen çözümsüz reçetelere tartışmasız evet denmesini sağlamaktır. Tartışmanın olmadığı, düşünmenin suç olduğu, hak istemenin ve aramanın anarşi olduğu bir toplum oluşturmanın yasal ortamını hazırlamaktır. Devlet kuruluşunu kendi gerici çözümlerine ve ilkel ideolojilerine alet etmektir. kamuoyunu ürküntü ve korkuyla psikolojik baskının altına almaktır. Bilinmeli ki halkımız bu yalanlardan etkilenmiyecektir, ve yılmıyacaktır. Kaldı ki parlamentomuz da bu tertiplere alet edilemiyecek kadar değer sahibidir.

GENEL MÜDÜR VE KAÇAKÇILIK SÖYLENTİLERİ

12 Mart'da Metin Toker'in yaptığı program, önünde MİT bilgileri yığmış, düşünceleri belli, kendi davranışlarından sorumlu gazeteci olarak bilinen bir şahsın programı idi. Kendi düşüncelerini MİT bilgi ve belgeleriyle TRT ekranlarından özel bir olanak ve amaçla, istisnai bir hakla yansıtmıştır. Programı yapan kişiyi kamuoyu bilmekteydi. Konuştuğu, ileri sürdüğü savları nereden bulduğu ortadaydı. Kamuoyunun bilgisi içinde deşifre olmuş bir aletti. Günümüzdeki TV programı öyle değil. Bir kez aleti, kamunun en üstün görevlisi, günümüz Türkiye'sinin MİT müsteşarından sonra 1'inci derecedeki kritik mevkiini işgal etmektedir. Böylesi önemli görev sahibinin, bu denli yalanların kamu kuruluşunun ekranlarından sunulmasında tek başına gösterge olması, üstünde ısrarla durulması gerekli bir olaydır. Ekrandan gözüken zat gerçekten bu ülkenin Emniyet Genel Müdürü olmuş olsa ileri sürülen pekçok yalanı ve iftirayı, özellikle TARİŞ işçilerine ilişkin suçlamaları düzeltmesi gerekirdi. Çünkü doğru bilgiler devlet arşivinde vardır. Bu zat tüm bu yalanlar açıkça kamuoyuna sunulurken kendi ideolojisine dayanan kamu görevliliğini reddeden yorumlarıyla yalanları pekiştirmekteydi. Kaldı ki ekranda boy gösteren Emniyet Genel Müdürü ile ilişkili çeşitli söylentiler halen kamuoyunu meşgul etmektedir. Özellikle Bütçe Komisyonu'nda bir üyeninSayın İçişleri Bakanı'ndan sorduğu "Emniyet Genel Müdürü'nün bir kısım silah kaçakçıları ile ilişki içinde olduğu, ünlü İnci Baba ile yakın dostlukları bulunduğu söylentileri vardır. Doğru mudur?" sorusuna Sayın İçişleri Bakanı'nın verdiği yanıt da; "MİT müsteşarlığına başvurdum ilgili dosyaları devletin en sorumlu insanlarına incelettim. Bu tip söylentilerin olduğunun ötesinde hiç bir belgeye rastlamadım." demişti. O gün bugün, bu zat Emniyet Genel Müdürlüğü görevinde kaldığına göre bu zat hakkında bu tip söylentiler hükümet için, İçişleri Bakanı için yeterli delil olmamıştır. Düşününüz, aynı zat TV ekranında, "Terörün en önemli araçlarından biri silahtır bunu önlemenin en önemli araçlarından biri de silah kaçakçılığını önlemektir" demiştir. Anlayınız programın ciddiyetini ve 12 Mart'la ilişkisini(*)"

(*) Bu demeç Emniyet Genel Müdürü'nün istifasından önce alınmıştır.

YARIN: HALKIN AÇLIĞA VE BASKIYA TEPKİSİ TERÖR DEĞİLDİR

Ecevit diyalog önerirken

ANKARA (DEMOKRAT)

Geçtiğimiz hafta sonunda Cumhurbaşkanlığı için aday çıkmaması ve turlara başlanamaması nedeniyle siyasi gelişmeler yeni bir boyut kazandı. Siyasi çevreler bu durumun, daha baskıcı politik alternatifler için sessiz içten içe ve şiddetli bir mücadelenin sürdüğü şeklinde yorumladılar.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 7. Cumhurbaşkanı'nın seçimi konusunda CHP yetkilileri diyalog çağrılarını yinelerken, AP çevreleri sabır istemlerini sürdürdüler. Konuya ilişkin görüşünü açıklayan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen, diyalog çağrılarına yanıt alamadıklarını belirterek, salı gününe kadar bir diyaloğun söz konusu olmayacağını söyledi.

Altan Öymen Demokrat muhabirinin konuya ilişkin sorularını yanıtlarken, Başbakan Demirel'in sabır ve vasat istediğini anımsatarak, "Bu kavramlara açıklık getirilmesi zorunludur. Sabır istemi sorunun uzatılacağı bir bunalım politikası izleneceği izlenimini güçlendiriyor. Ayrıca sözü edilen vasatın ne olduğu belli değil. Nasıl bir vasat ya da daha doğru deyimle ortam istediğini Demirel açıklamadan diyalog gerçekleşeceğini sanmıyorum. Böyle pasif bir tutum almak ancak vakit geçirmek anlamına gelir" şeklinde konuştu.

CHP Millet Meclisi Grup Başkan Vekili Coşkun Karagözoğlu ise Demokrat muhabirine verdiği demeçte, sorunun diyalogla çözümleneceği yolundaki parti görüşünü yineledi. Karagözoğlu şunları söyledi:

"Cumhurbaşkanlığı sorununun partiler arası diyalogla çözüleceğine ilişkin görüşümüz gelişen olaylarla da kanıtlandı. Biz diğer parti yetkilileri ile resmi olmayan görüşmeler de bulunduk. Bu tutumumuzu da sürdüreceğiz. Ancak kilitlenmeye doğru giden sorunu böyle çözebiliriz."

Öte yandan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ile Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel pazar gününü evlerinde dinlenerek geçirdiler. Liderlerin evlerinde siyasi temas yapmadan dinlenmeleri, siyasi çevrelerde "Gündeme gelecek olan siyasi bunalıma hazırlık olarak değerlendirildi. AP yetkilileri, sorunun kendi oluşumu içinde çözüm bulacağını, acele etmemek gerektiğini vurgularken Cumhurbaşkanlığı seçiminin uzamasının sakınca yaratmayacağını savundular. Başkentteki siyasi gözlemcilere göre, Demirel, "Eline geçirdiği topu hemen kaybetmek istemiyor". Bir AP milletvekili bu konuda "Demirel avantajı kolay yitirmek istemez. Başkaları çabalasın top Demirel'in elinde, avantajda hükümette" dedi.

"Tüm namuslu insanları faşizme karşı durmaya çağırıyoruz"

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün faşistler tarafından öldürülmesinin 2. yıldönümünde, aralarında Doğan Öz ve Necdet Bulut'un eşlerinin de bulunduğu bir grup, dün düzenledikleri basın toplantısında davaların ivedilikle sonuçlandırılmasını istedi.

Sezen Öz, Ülker Yurdakul, Selver Çıtak, Şükriye Alten, Neşe Bulut, Ferda Özgerçin ve Asuman Kayabaş, ortak basın açıklamalarında, faşistlerce katledilenlerle ilgili davalarda, yargı organlarının bağımsız görev yapmalarının engellendiğini ileri sürdüler.

Faşistlerce öldürülenlerin yakınları, yaptıkları ortak açıklamada şöyle dediler:

"Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün faşist cinayet çeteleri tarafından hunharca katledilişinden bu yana 2 yıl geçti.

Doğan Öz bu katil çetelerin ne ilk ne de son kurbanıydı. O Cevat Yurdakul, Necdet Bulut, Bedrettin Cömert, Bayram Çıtak, Orhan Yavuz, Talip Öztürk, Serdar Alten, Cahit Tütengiller gibi daha nice kurbanlar zincirinin bir halkasıydı.

Öldürülen bunca bilim adamının, aydın, öğretmen, öğrenci ve işçinin, dökülen bunca kanın sorumlusu kim? Bu sorunun yanıtı vardır. Açık ve bellidir. Tüm bu cinayetleri planlayanlar, uygulayanlar belli odaklardan beslenen bir avuç örümcek kafalı gerici faşist kimselerdir. Bunları yapanlar, uygulayanlar belli. Katillerin kimlikleri açıktır.

Cevat Yurdakul'un katillerini canla başla izleyen polis timleri görevden alınıyor. Yakınlarının ve sevdiklerinin anma törenine katılanlar hakkında soruşturma açılıyor, görevlerinden alınıp sürgün ediliyor.

Yargı organlarının bağımsız görev yapmaları engellenmeye çalışılıyor. 1968'den bu yana Cumhuriyet Başsavcılığına faşist terör odakları ile ilgili ihbarlar ve mahkemelerden aktarılan dosyaların değerlendirilmesinin sonuçları bekleniyor.

Görev hepimizin sırtında.

Faşist cinayet odaklarının kurutulması için, çocuklarımızın can güvenliği için, evlat acısına son vermek için biraraya gelmeli, el ele omuz omuza verilmeli, mücadele etmeliyiz.

Biz acılı analar, bacılar, yakınları katledilmiş olanlar tüm namuslu insanları, tüm demokrasi güçlerini faşizme, faşist cinayetlere karşı durmaya çağırıyoruz."

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULARIN GÖRÜŞÜ

Bu arada Doğan Öz'ün ölüm yıldönümü nedeniyle Çağdaş Hukukçular Derneği'nin hazırladığı anma törenine sıkıyönetim komutanlığınca izin verilmedi. Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Niyazi Ağırnaslı dün yaptığı açıklamada, faşist katillerin yakalanması konusunda ciddi bir çalışma yapılmadığını bildirdi.

Ağırnaslı açıklamasında Türkiye'nin yeni emperyalist oyunların arenası haline getirildiğini belirterek, "Sosyal muhalefet anayasa değişiklikleri, baskı yasaları, işkence ve benzeri yöntemlerle susturulmaya çalışılmakta, halk K aracaahmet Mezarlığı sessizliğine gömülmek istenmektedir" dedi.

Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Niyazi Ağırnaslı şöyle konuştu:

"Ülkemizde faşist terör, ilerici, demokrat, devrimcileri yıldırmak ve iktidarı kesinlikle hakimiyetine almak için, binlerce kişiyi katlederken, bu katillerin yakalanması ve arkalarındaki siyasi güçlerin ortaya çıkarılması konusunda, ciddi herhangi bir çaba sarfedilmemektedir. Ancak K ahramanmaraş soykırımını kınayanlar için koğuşturma açılmakta, sürgünler düzenlenmekte, katilleri bulunamazken emniyet müdürlerinin cenaze törenlerine katılan güvenlik görevlileri için soruşturma açılması ihmal edilmemektedir."

Pinochet'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

dı.

Şili hükümet sözcülerinden birinin Santiago'da yaptığı açıklamaya göre, General Pinochet, Güney doğu Pasifik'teki Easter Adası'na uğradıktan sonra bugün Şili'ye dönecek. Pinochet Uzak Doğu gezisi sırasında kendisini Çin'e davet ettirmeye çalıştıysa da, bunda da başarılı olamadı.

HABERİN İÇİNDEN
DOĞAN ÖZ'ÜN KATLEDİLMESİNİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

mek, olayı bu çerçevede ele almak yüzeysel bir değerlendirme olacaktır. Doğan Öz'ün katlinin daha derinlerde bir anlam taşıdığı; sistemli ve genel bir saldırının parçası olduğu daha sonraları oldukça açık bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Halk ve özgürlük düşmanları, bu ve benzeri tertip, saldırı ve katliamlarla Ecevit Hükümetinin istenilen yöne çekilmesini, faşist saldırıların "anarşi, terör ve sağ-sol çatışması" olarak adlandırılmasını ve bu yolla gizlenmesini, demokrat ve yurtsever kesimlerin etkisizleştirilmesini, halk üzerinde baskı uygulamalarının meşrulaştırılmasına uygun bir ortamın yaratılmasını v.b. amaçlıyorlardı.

Doğan Öz'ün öldürülüşünün ikinci yılında, toplumun aydınlık bir geleceğe ulaşmasını isteyen herkes, emperyalizmin ajanlarının yukarıda belirtilen amaçlarına ulaşıp ulaşmadıklarını düşünmelidirler.

Hemen belirtilmelidir ki, bugün halk kitlelerinin büyük bir kesimi, "anarşi-terör" kavramlarının faşist saldırı ve katliamları gizlemek için kullanıldığını; son günlerde TRT'nin ve bazı yayın organlarının "terörist" kavramını dillerinden düşürmemesinin de aynı amaca yönelik olduğunu artık anlamıştır.

Ne var ki şimdi bazı ilerici çevreler, tabandaki bu gelişmeye ve yaşanan bu gerçeklere gözlerini kapayarak "terörizm" sözüne dört elle sarılmakta ve "terör"e ne kadar karşı olduklarını, hem de "bilimsel" bir şekilde kanıtlamaya uğraşmaktadırlar. Öyle ki faşistlerin yangın bombalı saldırısına uğramış bir profesör, bir gazetede grafiklerle trigonometri hesaplarıyla "terör"ü "inceleyen" bir yazı yazabilmektedir. Hangi amaca hizmet ettiği apaçık ortada olan bu anlayış, tıpkı Doğan Öz gibi faşistler tarafından katledilen, Sungurlar metal işçisi Niyazi Balcı için, üyesi bulunduğu sendika gazetelere, "Niyazi Balcı 18 Mart 1980 günü teröristler tarafından kurşunlanarak öldürüldü. İşçi düşmanı terörist katiller..." ilânını verebilmektedir.

Oysa, işçinin sınıf arkadaşları, "arkadaşımız faşistler tarafından katledildi" diye haykırmaktadırlar.

İşte Doğan Öz'ün ikinci ölüm yıldönümünde, O'na düzenlenen tertibi ve tertibin amaçlarını anlayabilmek bu nedenle önemlidir.

Geleceğe güven ve umutla baktıran ise, Sungurlar işçisi Niyazi Balcı'nın yüzbinlerce arkadaşının gerçekleri daha bir yakından görmeye başlamasıdır.

Özal OECD toplantısına katılmaküzere Paris'e gidiyor

Kemal BALCI

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye'nin gereksinim duyduğu ivedi "taze kredi" konusundakarar almak üzere 26 Mart'ta toplanacak olan OECD ülkeleri temsilcilerine katılmak üzere Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal bugün Paris'e gidecek.

Hükümetin kuruluşundan bu yana "Geldi, geliyor, gelecek" şeklinde sürekli belirtilen yardım ya da kredilerin 26 Mart'daki Paris toplantısında kesin bir biçime kavuşacağı bekleniyor. Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası yetkilileri toplantıda, devletden devlete yardımların kesin taahhüt altına alınmasının beklendiğini ifade ederek, "daha önce istenen 1.6 milyar dolarlık kredinin 800 milyon dolar olarak gerçekleşeceğini umuyoruz" dediler.

Maliye Bakanlığı yetkilileri toplantıda ayrıca vadesi gelen borçların ödenmesinin yeni bir takvime başlanmasının da ele alınacağını bu konunun da Türkiye açısından önem taşıdığını vurguladılar.

"Özel güvenlik"

(Baştarafı 1. Sayfada)

uyan direnişi sona erdi. Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, "TKİ—DLİ yönetimleri, özel güvenlik örgütü ilanlarıyla sendikamıza yönelttikleri saldırılarını açıkça ilan etmişlerdir" şeklinde konuştu.

Aşkale maden işçileri ücretlerinin ödenmemesi, bir yıllık sosyal haklarının verilmemesi, ocaklara teknik eleman ile gerekli araç-gereç sağlanmaması üzerine, beş gün ocaklarından çıkmayarak uyan eylemine geçmişlerdi. 20 işçinin işine son verildiği Aşkale ocaklarında, maden işçileri 5 gün aç susuz kalarak yürüttükleri eylemi sona erdirdi. Konuya ilişkin olarak bir açıklama yapan Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, yeraltından çıkan işçilerin sıkıyönetim tarafından gözaltına alındığını bildirdi.

Artık yakalarında yetkililerin verdiği kartları taşıyan ve gerektiğinde işçileri cezalandıran "fiziki güce sahip" faşist çetelerin kurulduğunun ilan edildiğini söyleyen Uygur, açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

"TKİ ve DLİ yönetiminin amacı, sendikamızın Aşkale'den çıkartılması ve maden işçilerini faşist sendikal örgütlülüğün altına sokmaktır. Gözaltına alınan işçilere işkence edilirken, küfür edilirken, sorguya çekilirken, sendikamızdan istifa etmeleri istenmiştir. Şimdi kurdukları bu özel faşist çete ile işyerinde, işçilere saldırarak son adımlarını atmaya girdiler. Bu oyunu sadece Aşkale'de değil ülkemizde oynuyorlar."

Bu arada Karadeniz Bakır İşletmeleri, Hopa ve Çakmakkaya İşletmeleri işyerlerinde çalışan 1300 işçi önceki gün saat 8.00—10.00 arası, Aşkale maden işçilerine yöneltilen baskıları protesto amacıyla iki saat süreyle iş bırakma eyleminde bulundu.

Yeraltı Maden-İş üyesi işçiler Aşkale işçilerine yöneltilen ekonomik ve politik saldırılara karşı onların yanında olduklarını belirttiler. İşçiler yaptıkları konuşmalarda egemen sınıfların ekonomik ve politik saldırılarına karşı Aşkale'de olduğu gibi ülkenin her köşesinde direneceklerini vurgulayarak, "Yaşasın işçilerin devrimci mücadelesi", "Yaşasın Aşkale işçilerinin mücadelesi" şeklinde sloganlar attılar.

İşçiler

(Baştarafı 1. Sayfada)

dan gönderilen takviye kuvvetler ile mitingin güvenliği sağlanmıştı. Sol grupların miting alanına girişte attıkları sloganlar bir ara havayı gerginleştirir gibi göründü. "Olay çıkacak" diye bekleyenlerin umutları boşa çıktı.

* * *

Çok fazla bir katılım vardı mitinge. Katılanlar inançlıydılar. Kararlıydılar, haklarını gaspedenlere karşı öfkeliydiler ve dayanışma içindeydiler. Sık sık söylenen "Faşizme karşı omuz omuza" sloganı bir somut görüntünün ifadesiydi.

* * *

DİSK'in öncülüğünde düzenlenen "İşçi kıyımlarına, zamlara, hayat pahalılığına, sürgünlere, anti-demokratik baskı ve uygulamalara, faşist saldırılara karşı demokrasi mitingine katılanlar ellerindeki pankartlar ve söyledikleri sloganlar ile istemlerini haykırdılar. Mitingde en çok ilgi gören, slogan "İşçiler Kunta-Kinte olamaz"dı. "Faşizme ölüm, tek yol devrim", "İşçiyiz, güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz", "Ülker, Tekel, TARİŞ, yaşasın genel direniş", "Ekmek makarna, kalmadı, cepte para" sloganları da gerek miting alanına gelinirken, gerek DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün konuşması süresince sıksık söylendi.

* * *

Artık kış geride kaldı. Mart ayının sonlarına geldiğimiz şu günlerde çevremiz yeşillenmeye ağaçlar çiçek açmaya başladı. İzmit'e de bahar gelmişti mitingin yapıldığı gün.

Yeşillikler arasında yeşil giysili, beyaz miğferli polisler evlerin damlarında "çiçek" gibi görünüyorlardı. Miting alanında çevresindeki evlerin bloklarında günün "Beklenmeyen konukları" oturuyorlar, çaylarını yudumluyorlardı. Damlardaki polisleri gören bir emekçinin "Bahar geldi, damlar polis açtı" esprisi uzun uzun gülüşmelere neden oldu.

Türkiye'de yayılmak istenen umutsuz, karamsar hava İzmit'teki mitingin başlamasıyla birlikte dağıldı. Mitinge katılan tüm sol grupların, yukarıda da belirtildiği gibi birlik ve dayanışma içinde oluşu ve kararlılığı, umutsuzluğa kapılanları yeniden umutlandırdı.

Miting süresince söylenen sloganlar, gösterilen dayanışma, "Türkiye'de faşizme, işçi sınıfının, öğretmenlerin, memurların, öğrencilerin, teknik elemanların hep birlikte karşı koyabileceğinin bir muştusuydu.

NE ALIRSAN 12.5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3332/109

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS-SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900.– 6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.- TL.
YURT DIŞI
Normal 3 aylık 2250.– 55 DM. 6 aylık 4500.–110 DM. 1 yıllık 9000.–220 DM.
Uçakla 3 aylık 4500.–110 DM. 6 aylık 9000.–220 DM. 1 yıllık 18000.–440 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm) 700 TL
Devam sayfaları (süt cm) 800–TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500–TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20–TL
Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok No: 149 Daire:6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Devlet halkın beslenme sorununu çözmelidir

● Devlet,temel gıda mallarında sübvansiyon sistemi getirerek, halkın eline bunların ucuza ve yeterli oranda ulaşmasını sağlamak zorundadır

Tüm insanların yaşamlarını sağlıklı olarak sürdürebilmelerinin önkoşulu dengeli ve yeterli beslenmedir. Aslında sorun emeğiyie geçinen çalışan insanların sorunudur. Çünkü beslenme düzeyi ile elde edilen gelir düzeyi birbirleriyle son derece ilişkilidir. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'de en az gelir elde eden ailelerin toplam tüketim harcamalarının yüzde 60'ını beslenme harcamaları oluşturken,; bu oran en yüksek gelir elde eden ailelerde yüzde 25 dolayındadır. Beslenme harcamaları emekçilerin harcamalarının büyük bir bölümünü oluşturduğundan hergün artan besin fiyatları karşısında gelirler sabit olduğu ya da aynı oranda artmadığı için bu kesimler için daha da yetersiz ve dengesiz olmaktadır.

Zorunlu gıda fiyatlarındaki darlık ve hızlı fiyat artışlarının nedeni bu malların üretiminde küçük üreticiliğin egemen olması, ve çok dağınık ve küçük üreticiler ile tüketiciler arasındaki bağın aracı tüccarlar tarafından sağlanmasıdır. Aracı sermaye hem üreticiyi denetlemekte hem de pazara çıkan ürün miktarının kârını azamileştirmek için istediği kadar kısarak darlık yaratma pahasına fiyatları artırabilmektedir. Hem üreticiyi desteklemek hem de tüketiciyi koruyup ona hizmet sunmakla yükümlü devlet kuruluşları ise bugün oldukça etkisiz bir konumdadır. Kısacası beslenme sorununun kaynağı da ülkemizde var olan düzendir.

Buna rağmen emekçiler bıkıp usanmadan devletin beslenme sorunlarına çözüm bulmasını beklemektedir,. Bunun için de:

*Ücret ve maaşlar zorunlu tüketim mallarındaki fiyat artışını karşılayabilecek düzeye getirilmelidir.

*Gıda malları dağıtımı aracıların denetiminden çıkarılarak bu amaçla kurulacak üretici kooperatifleri desteklenmelidir.

*Zorunlu gıda mallarının üretim ve dağıtımı ile ilgili halkın ihtiyaçlarını karşılayabilecek biçimde yaygınlaştırılmalı ve etkinleştirilmelidir.

*Piyasadaki temel gıda mallarını her zaman bulunur hale getirmek ve giderek bunların miktarını artırmak devletin temel politikalarından biri olmalıdır, bu amaçla üreticiler desteklenmelidir.

*Belediyeler gıda mallarını doğrudan üreticiden alarak tüketiciye sunmalı, bunun için halk pazarları ya da benzeri örgütler kurulmalıdır.

*Devlet temel gıda maddelerinde sübvansiyon sistemi getirilmelidir.

Yiyeceklere yapılan zamdan sonra ekmek tüketimi artıyor

Halkımızın temel yiyeceği buğday ürünleri ve ağırlıkla ekmektir. Özellikle düşük gelirli ailelerde ekmek tüketimi çok fazladır. Ülkemizde ortalama olarak kişi başına yılda 150 kg. ekmek tüketilmektedir. Buğdaydan elde edilen un, bulgur, makarna gibi yiyeceklerin tüketimi ise 1974 yılında yılda kişi başına 20 kg'dır.

Türkiye'de toplam tarım alanının % 30'una buğday ekiliyor. 70'li yılların ortalarından başlayarak, büyük ölçüde yeni ve yüksek verimli tohumlardan oluşan bir üretim teknolojisinin yaygınlaşması ile yıllık ortalama üretim düzeyi 15 milyon tonun üzerine çıkmıştır. İç tüketimin on milyon tondan biraz fazla olduğu düşünülürse Türkiye'nin buğday arzı eksikliği ile karşılaşmayacağı açıktır. Ekmek, un ve makarna gibi önemli buğday mamullerinin fiyatları diğer yiyeceklere oranla daha ucuzdur. Bu nedenle dar gelirli aileler ekmek ve diğer buğday ürünlerini oldukça fazla tüketirler. Son zamlar karşısında alım gücü iyice düşen halkımız, diğer besin maddelerini satın alamadığı için, bolca ekmek tüketimine yönelmektedir. 3 çocuklu bir aile günde ortalama 5 ekmek tüketiyor. Bu da ayda 1125 TL tutuyor. 5400 TL brüt asgari ücretle çalışan bir işçi, bu hesapla ücretinin üçte birini sadece ekmeğe vermektedir.

Ekmeğe yeniden zam yapılırsa, yeterli beslenmek biryana, karnını bile doyuramayan halkımız, açlığa ve hastalığa itilecektir.

Yağsız yemek pişmiyor

Yağ, son yıllarda sıkıntısını en çok çektiğimiz mal oldu. 1950'lere değin yağ ihtiyacımızın büyük bir kısmını hayvansal yağlar ve zeytin yağıyla karşılardık. Ancak, çokuluslu tekellerden Unilever ülkemize gelip vita, sana ve benzerlerini üretmeye başlayınca, bunları kullanır olduk. Tekeller yağın fiyatını istedikleri gibi belirliyorlar. Bir bakıyorsunuz zam alabilmek için yağ piyasadan kalkmış.

YAĞ TEKELLERİ VE DEVLET ELELE

Yağ sanayinin hammaddelerinden ülkemizde en çok kullanılanı ayçiçeği, pamuk çiğidi ve zeytindir. Zeytin rakip AET ülkelerinin tüm baltalamalarına karşın tüketildiğinden fazla üretilmektedir. Ayçiçeğinin ise taban fiyatlarının çok düşük tutulması nedeniyle üretimi sürekli düşmektedir.

Devlet yağın dağıtımı sürecinde de her türlü denetimi kaybetmiştir. Zaman zaman radyolardan 10 ton, 20 ton stoklanmış yağın ele geçirildiği yolunda haberler verilir. Bu miktarın çok üstünde toptan tüccarların ve fabrikaların stokçuluk yaptıkları bilinen bir gerçektir.

Halkın böylesine yaşamsal sorunu ne Unilever, Marsa gibilerinin, ne de aracı tefecinin insafına terkedilemez. Bu nedenle temel besin maddelerinin başında gelen yağ, devletçe yeterli miktarda ucuza ve zamanında sağlanmalıdır. Stokçular, karaborsacılar, aracılar ortadan kaldırılmalı, yağ sanayinde dışa bağımlılığa son verilmelidir.

Ucuz protein kaynağı BALIK

Su ürünleri insan beslenmesinde gerekli olan hayvansal proteini en ucuza temin edebilecek kaynaklardan biridir. Balık eti bünyesinde taşıdığı protein, vitamin, fosfor gibi maddelerce zengin olduğundan halkın beslenmesinde önemli bir yeri vardır. Ancak, yurdumuzun kaynakları çok zengin olmasına rağmen, balık üretimi artmamış, halk bu olanaktan yararlandırılmamıştır.

Özellikle et fiyatlarının büyük bir hızla artması karşısında halka ucuz protein sağlamak için balıkçılık geliştirilmelidir. Bu amaçla balıkçılar SSK kapsamına alınmalı, küçük üreticinin kredi olanaklarından yararlandırılması sağlanmalı, kooperatiflere verilen kredi miktarı arttırılmalıdır. Su ürünlerinin üreticiden tüketiciye ulaşmasında geçen sürede aracı-tefeci yüzünden oluşan fiyat artışlarının önlenmesi için kooperatif ve birliklerin su ürünlerinin pazarlanmasında yer almalarına yardımcı olunmalıdır. Aracıların fiyatları düşürmemek için tonlarca balığı denize döktüklerini her yıl gazetelerden öğreniyoruz. Yurt çapında soğuk su ürünlerinin değerlendirilmesi için büyük kapasiteli soğuk koruma depoların yapılması ve soğuk zincir ağının kurulması ürünlerin daha ucuza ve daha sağlıklı halkın eline gelmesini sağlayacaktır.

Et ve Balık Kurumunda bir kilo koyun kıyması 300 lira

Et-Balık Kurumunun canlı hayvan alımlarına ilişkin olarak Beritan Kooperatif Başkanı ve Diyarbakır Köy-Koop Başkanı Ali Yazıcı şöyle diyor: "Et Balık Kurumu koyuna canlı olarak 74.50 kuruş verir. Oysa Suriye ve İran kaçakçıları 140 liradan alıyor. Bugünlerde Suriye'de canlı hayvanın kilosuna firesiz 230-240 TL arasında para ödeniyor. Köylünün emeğini kaçıranlar özel sektörün adamlarıdır. Olan yoksul köylüye olmaktadır"

Beritan aşireti yaşamını hayvan yetiştiriciliğiyle sağlıyor. Ama Beritan'lılar, hayvancılığa önem verilmediğinden, yakınıyorlar ve Et-Balık Kurumunun kapasitesini arttırmasını, aracıyı ortadan kaldırmasını ve emeklerinin karşılığı olan parayı vermesini istiyorlar. Gerçekten de devlet hayvancılığa el atıp gelişmesine yardımcı olmazsa, halkımız bayramdan bayrama et yüzü görmekten kurtulamayacaktır.

En temel gıda maddelerinden biri olan etin fiyatı sürekli artmaktadır. Çünkü Türkiye'de et fiyatlarını piyasaya hakim olan özel kesim belirliyor. Et, üreticinin elinden çıktıktan sonra üç-dört el değiştirip kasabamıza geliyor. Besiciler üretim yerlerinden üreticinin hayvanını topluyor hayvan tüccarına veya komisyoncuya veriyor. Daha sonra toptancı kasabın eline geçen hayvanların kesimi yapılıyor ve perakendeci kasaba veriliyor. Bu süreçte ise fiyatlar sürekli artıyor.

Beritan Kooperatif Başkanı hayvancılığa gereken önemin verilmemesinden yakınıyor

Et Balık Kurumu Türkiye'de yapılan üretimin ancak % 5-10'unu gerçekleştiriyor. Kurum hayvanı üreticiden değil de, aracıdan, daha. yüksek fiyatla satın alır. Böylece hem milyonlarca lira fazla ödeme yapar, hem de yetiştiriciler bu fiyatlardan yararlanamaz. Zaten Et Balık Kurumu üreticiden aldığı hayvana çok düşük ücret verdiğinden üretici malını kaçakçıya vermektedir.

Birkaç pratik bilgi

—Hamsi ve istavrit,kilosu 30-60 TL arasında değişen balıklar. Ucuz ve oldukça değerli olan bu besinlerin haşlama veya buğulama yaparak sık sık yemek gerekir.

—Her mevsim var olan meyvalar içinden en ucuzu seçilmelidir. Özellikle havuç ucuz bulunduğu zaman mutlaka alınmalı, haşlanarak veya çiğ yenmelidir.

—Yaş sebzeler veya kuru baklagiller(nohut, kuru fasulya...) bazılarınca önce haşlanmakta, sonra pişirilmektedir. Bu arada haşlama suyu dökülüyor. Dökülen suyla birlikte bütün vitaminler, mineraller gider.

—Yemekler az az pişirilmeli ertesi güne kalmamasına özen gösterilmelidir. Çünkü tekrar tekrar ısıtılan yemekler besin değerlerinden kaybederler.

TV KÖŞESİ

Ekranda yeni diziler

İki tanık

Dallas

Yeni yayın döneminde "Taksi", "Laverna ve Shirley", "Mork ve Mindy" adlı dizilerin yerine yeni diziler ekrana gelecek. "Aşk Gemisi"de yeni yayın döneminde ekrana gelecek. 2 Nisan'da 6 hafta sürecek olan "İki tanık", Cuma akşamları ekrana gelecek olan "Botanik" ve Pazar akşamları haberlerden sonra "Dallas" adlı dizi ekrana gelecek. "Zengin ve Yoksul" türündeki Dallas adlı dizi, petrolleri ve sığırları ile zenginleşmiş bir Tekra ailenin öyküsünü anlatıyor. "Botanik" adlı dizi cuma akşamları, "Dallas" ise pazar akşamları ekrana gelecek. Pazartesi akşamları "Forsyte Efsanesi", salı günü ise "Graham ve Arkadaşları" dizisinin yerine "Futbolcu" adlı dizi yayınlanacak.

20.50 BELEDİYELER

1980 yılında nüfusumuzun yaklaşık yüzde 55'inin yaşadığı kentlerimizin çeşitli kesimlerinden değişik görüntülerin sunulduğu programda, daha çok kent yaşamının aksayan yönlerine yer veriliyor.

Kentlerimizin önde gelen sorunları olan çöp, kanal, yol, ulaşım ve gecekondu konularının işlendiği programda halktan kişilerle yapılan röportajların yanısıra Türkiye Belediyeler Birliği Genel Başkanı ve İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Tür.Bel.Bir.Genel Sekreteri ve Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, Türkiye Belediyeler Birliği Yönetim Kurulu Üyesi ve İzmit Belediye Başkanı Cevdet Bağdat ve Şehircilik Uzmanı ODTÜ Öğretim Üyesi Doç.Dr. İlhan Tekeli sorunların çözümleriyle ilgili görüşlerini açıklıyorlar. Programda kentlerin daha yaşanılır birer çevre haline gelmesi için yeni bir Belediye Gelirleri Yasasının gerekliliğinin yanısıra halkın da kent hizmetlerine yararlandıkları ölçüde ve güçlerine göre katılmaları öneriliyor.

19.05 GÜLE OYNAYA

Çocuklara yönelik programın Haftanın Şarkısı bölümünde, "Ağaç Türküsü" Ankara Televizyonu çocuk korosu tarafından sunuluyor. Şiiri sevmek adlı bölümde Ülkü Tamer'in "Uyku"adlı şiiri yer alıyor. Tekerlemeler ve oyunlar bölümünde, "ellerim parmaklarım" adlı oyunu çocuk jimnastik grubu sunuyor.

HAFTANIN ŞARKISI

Dağlar taşlar ağaç olacak
Yaz gelecek kış gelecek
Ülkemiz cennet kalacak
Kazmalar elimizde çukur açalım
Kürekler elimizde toprak atalım
Yaz demeden kış demeden ağaç dikelim

Bu can bu bilek bu yürek bizim
Bu ülke bizim bu emek bizim
Biz çalışır biz yoktan yaparız

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	GÜLE OYNAYA
19.30	PAKİSTAN
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	MİNİK BALE
20.50	BELEDİYELER
21.35	TÜRK HALK MÜZİĞİ
22.00	SPOR
22.45	HABERLER

Demokrat Çocuk

Kitleler nasıl taşınmalı?

Yaşamımızda taşıtlar önemli. Köyde de, kentte de. Yerine ve de paramıza göre hava, kara ya da deniz yollarını kullanıyoruz. Bir de demiryolları var.

Her yer büyüyor. Yeni yeni evler, Okullar dükkanlar yapılıyor, ama, yol yapımı çok yavaş sürdürülüyor. En çok otobüsü ve minibüsü kullanıyoruz.Bu da mazot, benzin demek. Bunca demiryolu varken, neden karayolu? Çünkü daha çabuk. Doğru. Ama trenler çabuklaştırılamaz mı? Nedense ille de otobüs diyorlar!

Son on yılda yurdumuzda araba yapımı hızlandı. Üretilen arabalar sahiplerini bulmalıydı. Alabilen zaten almış da. Şimdi radyo, TV ve gazetelerde reklamlar yapılmalı, arabayı aklından geçiremeyenlere, borç harç, taksit araba aldırmalıydı. Başarılı da olundu.

Otobüse de bindiriyorlar, araba almaya da zorluyorlar. Açıkçası buna biz değil, arabayı benzini satanlar karar veriyor.

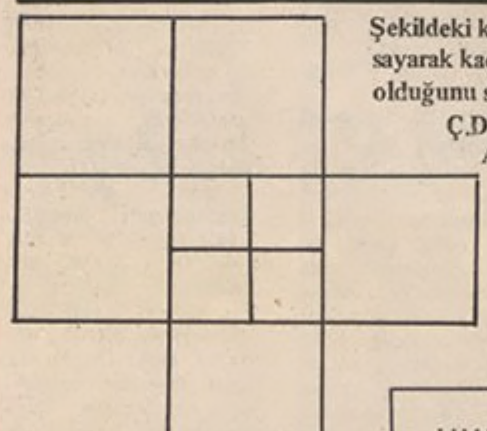
Yollar yerinde sayarken, çoğaldı arabalar. Kentlerde kuyruklarda bekleşenler, istif istif otobüslere binerek, 15 dakikalık yere 1 saatte giderken, tek kişi taşıyan özel arabalar tıkadı yolları.

Aslında insanlar tren, otobüs gibi çok yolcu alabilen taşıtlarla taşınabilseler olmaz mıydı? Olurdu, hem de ne güzel. İşte kitle taşımacılığı budur.

Kuyruklarda ömür törpülememek, yolda zaman tüketmemek, sinirleri yıpratmamak, fazla yakıt tüketimini önlemek için, kitle taşımacılığı. Ne kadar anlamlı.

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

Şekildeki kareleri sayarak kaç tane olduğunu söyleyiniz.

Ç.Dikmen (9)
ANKARA

YANIT:11

Doğan Öz'den

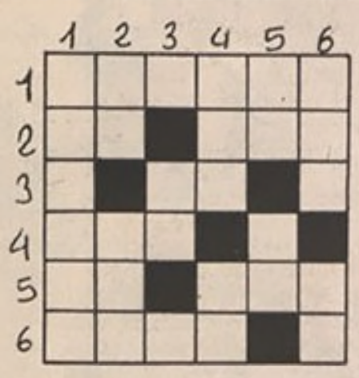
Gece ilerledi
Kent ve bebeler uyur mu?
Her ikisi de kendi büyüme devingenliğinde
Uyurken bile büyümede

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

GÖLGEMİZİ NEDEN ÇİĞNEYEMEYİZ?
Çünkü gölgemiz, bizimle aynı anda hareket eder

BİLMECE BULMACA

Soldan Sağa: 1. 21 Mart'taki Bahar Bayramı. 2.Akıl - Avuç içi 3.Bir sessiz harf - TERSİ bir hayret sözcüğü - Bir sessiz harf, 4.Özgü - Bir sessiz harf, 5. Bir renk - Şu anda çarşıda, pazarda bulamadığımız ne varsa, bulsak öyle derdik, 6.Ormanın küçüğü - Alfabenin ilk harfi.

Yukardan Aşağıya: 1. Adıyaman taraflarından bir dağ, 2. Müzikte dur işareti - Telefonda ilk söylenen sözcük, 3.Zafer işareti olan harf - Bir şeyi yüksek bir yere iliştirip sarkıtmak fiilinin emir şekli - Bir sessiz harf, 4.Trenin üzerinde gittiği yol - Bir işaret sözcüğü 5.Bir grup içindeki kuralların geçerliliği için kişiye verilen emir - TERSİ ilkel bir silah 6.Doğu'da çok kişinin ölümüne neden olmuş bir su - Bir nota.

YANIT: 1.NEVRUZ, 2. US-AVA, 3 R-AY-P, 4.HAS-K 5.AL-BOL, 6.KORU-A

NEDEN?

NEDEN ATA ASİL, KÖPEĞE ARKADAŞ DERKEN, KEDİYE EVLERİN EN RAHAT KÖŞELERİ VERİLİRKEN, EŞEĞE BİR KÜREK MAHKUMU GİBİ DAVRANILIR?

EŞEK NEDEN KÜÇÜMSENİR? NEDEN KÜFÜRLERE VE DEYİMLERE KONU OLUR?

ACABA BÜTÜN BUNLARIN NEDENİ, ONUN HAKKINI SAVUNMAMASI MIDIR?